

L.C. Hagen (udg.) *Historiske Psalmer og Riim til Børne-Lærdom*

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.7, november 2015

Ændret i version 1.17 og 1.19, maj 2022

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tilføjet punktkommentarer i version 1.10, maj 2017

Tilføjet indledning i version 1.11, november 2017

Tilføjet tekstredegørelse i version 1.15, november 2019

Ændret i version 1.17 og 1.19, maj 2022

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1832 (SJ: 502A)

B *Anden udgave*, 1835 (SJ: 502B)

Andre udgaver

VU *Værker i Udvalg* 9

GSV *Grundtvigs Sang-Værk*

Teksten er etableret af Else Riisager

Punktkommentarer og indledning er skrevet af Else Riisager, redigeret af Vibeke A. Pedersen og Steen Tullberg

Tekstredegørelse er skrevet af Else Riisager, redigeret af Else Riisager og Steen Tullberg

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning cand.theol., adj. professor (i dansk salme- og kirkehistorie) Jørgen Kjærgaard

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2025

[[A:I]]

Historiske

Psalmer og Riim

til

Børne-Lærdom,

samlede og udgivne

af

L. C. Hagen,
Theol. Student.

Kjöbenhavn.

Paa N. C. Ditlevsens Forlag.

Trykt i Fabritius de Tegnagels Officin.

1832.

[A:II] [A:III]

For-Ord.

Fra Arilds Tid har Erfaring lært, at Vers og Riim var et herligt Middel til let og levende at indprænte Børn hvad man ønskede de skulde komme godt ihu alle deres Dage, og vore fromme Fædre brugte derfor heller ingenlunde deres Psalmer blot i Kirken, men ogsaa med særdeles Held i Skolen og i Husene. Vel findes der nu ogsaa i vor nyeste Psalme-Bog Endeel, der kan være godt til Skole-Brug, men hvem der har gjort Prøven, veed dog, at den gamle Psalme-Bog var langt bedre skikket dertil, dels fordi de historiske Sange, der ganske fattes i den Ny, falde Børnene lettest, og dels fordi det klarlig stadfæster sig i Børne-Kredsen, hvad vore berømte Digtere har eenstemmig dømt, at der er anderledes Liv og Aand i de Fleste af *Kingos* og Endeel af *Brorsons* Psalmer, end i dem fra Slutningen af forrige Aarhundrede.

En lille Samling af de bedste gamle, især bibelhistoriske Psalmer og aandelige Viser, var derfor et Savn, jeg med mange Andre følte og har nu stræbt nogenlunde at afhjælpe, men da dog slet [A:IV]ingen af de gamle Psalmer findes her aldeles uforandret, og adskillige nye Sange ere tilføiede, skylder jeg Læseren Regnskab for en Fremgangs-Maade, der ikke vil finde Alles Bifald.

Om jeg end ikke havde kjendt Endeel bibelhistoriske Sange af Pastor *Grundtvig*, der særdeles egnede sig til Skole-Brug, saa kunde

jeg dog ikke staae i Forbindelse med saa bekjendt en Ynder og saa heldig en Efterligner af de gamle Psalmer, uden for Alvor at raadføre mig med ham om den hensigtsmæssigste Fremgangs-Maade, og fandt da, det var hans afgjorte Overbeviisning, at de gamle Psalmer, ligesaavel til Skole- som til Kirke-Brug, burde meer eller mindre forandres. Saavel af Agtelse for hans Skjøn, som af den klare Indsigt, at mange Psalmer trængte til nænsom Forandring, besluttede jeg at følge Pastor *Grundtvigs* Raad, naar han selv vilde iværksætte Forandringen, og hvor deelte end Meningerne paa sine Steder kan være om, hvorvidt Forandringen er en Forbedring, vil dog vist alle de gamle Psalmers *ynge* Venner finde, at de i det Hele har vundet, og selv de **A:VÆldste**, der naturligviis ofte vil foretrække det Gamle, vil vist allevegne spore den Nænsomhed, hvortil jeg har været Vidne.

De Psalmer og Sange af Pastor *Grundtvig*, som alt forhen var Publicum bekjendte, vil vist Enhver, som ynder Samlingen, gjerne see optagne i den, og de *Nye*,¹ der tildeels ere forfattede ved denne Leilighed, har jeg da Grund til at haabe det Samme om.

Idet jeg derfor vedkjender mig den Overbeviisning, at *Jesus Christus* er i Gaar og i Dag den Samme, og at altsaa den gode Gjerning i Hans Menighed maa fuldføres af og i den samme *Aand*, som har begyndt den, vedkjender jeg mig tillige den, at alle *Former* og *Skikkelser*, som ere Tidernes Værk, maae omskifte og veksle med **A:VI**dem, for at kunne levende besjæles af Herrens Aand og bidrage til den Forvandling fra mindre til større Klarhed, som skal være Christi Menigheds herlige Lodd, og hvem der om begge Dele er enig med mig, vil vist ogsaa finde Samlingen efter Evne valgt og indrettet derefter, som er Alt hvad jeg i denne Henseende fornuftigviis kan ønske eller vente. De, der enten vil have en *ny Christendom*, eller holde stivt paa en gammel Form, der i mine Øine er forældet, har jeg ikke stræbt at tækkes, og maa da ei heller sørge over at mishage, og naar Man udelukkende holder fast ved den kirkelige Eenhed, som det giver, at have *een Herre, een Tro, een Daab, een Gud og een Aand*, da har Man unægtelig *Apostolisk* Medhold.

Til Slutning er det mit inderlige Ønske, at denne lille Bog især maatte tækkes de Smaa, og under Guds Velsignelse bidrage til at indprænte dem Livets Ord og Fredens Evangelium *blidelig, yndelig og uforglemmelig!!*

Regentsen i November, 1832. *L. C. Hagen.*

1

Nemlig No. 5. 7. 9. 36. 41. 49. 56. 60. 67, og hvad No. 7 angaaer, som er en af Davids Psalmer, vil jeg tillige for ulærde Læsere anmærke, at den ikke findes i den *hebraiske* Bibel, og derfor heller

ikke i den *danske* Oversættelse, men derimod i de *Halvfjerdsindstyves græske* Oversættelse.

[A:VII]

Indhold.

Skabelsen.

- No. 1. Op al den Ting, som Gud har gjort. (H. A. Brorson.)
— 2. Den Luft, hvori vi gaae. (H. A. Brorson.)

Patriarcherne.

- 3. *Kain* pløied' rask i Vaar. (N. F. S. Grundtvig.)

Syndfloden.

- 4. Naar Nat udvælder. (N. F. S. Grundtvig.)

Abraham.

- 5. *Abraham* sad i Mamre Lund. (N. F. S. Grundtvig.)

David og Goliath.

- 6. Goliath drog fra Gath. (H. A. Brorson.)

Dauids Seirs-Sang.

- 7. Mellem Brødre kaldt den Lille. (N. F. S. Grundtvig.)

Kong Manasse.

- 8. Er der Nogen, som vil see. (H. A. Brorson.)

Israel i Udlændigheden.

- 9. Ved Babels Floder. (N. F. S. Grundtvig.)

|

[A:VIII]

Jesu fødsel.

- No. 10. Op glædes Alle, glædes nu. (Th. Kingo.)
— 11. Fryd Dig i Guds Behag. (Th. Kingo.)
— 12. Et Barn er født i Bethlehem. (ubekjendt Forfatter.)
— 13. Her komme dine arme Smaae. (H. A. Brorson.)
— 14. Søde Jesu, Davids Rod. (Th. Kingo.)
— 15. I denne søde Jule-Tid. (H. A. Brorson.)
— 16. Den yndigste Rose er funden. (H. A. Brorson.)
— 17. Velkommen igjen Guds Engle smaae. (N. F. S. Grundtvig.)

De hellige tre Konger.

- 18. Deilig er den Himmel blaa. (N. F. S. Grundtvig.)

Simeon.

- 19. Et helligt Liv, en salig Død. (**H. A. Brorson.**)
Jesus, som Barn i Templet.
- 20. Hvor stor er dog den Glæde. (**Th. Kingo.**)
Jesu Daab.
- 21. Mig lyster nu at træde. (**Th. Kingo.**)
Jesus paa Havet.
- 22. Hvad er det for en Snekke. (**Th. Kingo.**)
Jesu Indtog i Jerusalem.
- 23. Fryd Dig, Du Christi Brud. (ubekjendt Forfatter.)

[A:IX]

Den hellige Nadveres Indstiftelse.

- No. 24. Fra Herrens egen Mund og Ord. (**Th. Kingo.**)
Jesu Lovsang.
- 25. Hører til, I høie Himle. (**Th. Kingo.**)
Jesus i Urtegaarden.
- 26. Over Kedron Jesus træder. (**Th. Kingo.**)
Jesus for Annas og Caiphas.
- 27. Længe haver Satan spundet. (**Th. Kingo.**)
Peders Fald.
- 28. Ingen Høihed, ingen Ære. (**Th. Kingo.**)
Pottemagerens Ager.
- 29. Pengene, som Judas slængte. (**Th. Kingo.**)
Jesus for Pilatus.
- 30. Jesus, som skal Verden dømme. (**Th. Kingo.**)
Jesus dømmes.
- 31. Rettens Spiir det er nu brækket. (**Th. Kingo.**)
Jesu syv Ord paa Korset.
- 32. Gak under Jesu Kors at staae. (**Th. Kingo.**)
Jesu Opstandelse.
- 33. I Døden Jesus blunded'. (**S. Jonæsøn.**)
- 34. Som den gyldne Sol frembryder. (**Th. Kingo.**)
- 35. Op Sjæl, bryd Søvnens af. (**Th. Kingo.**)
- 36. Tag det sorte Kors fra Graven. (**N. F. S. Grundtvig.**)
- 37. Jesus lever, Graven brast. (**Nordahl Brun.**)

[A:X]

Vandringen til Emaus.

- No. 38. Hvor lifligt er det dog at gaae. (**Th. Kingo.**)
Jesu Himmelfart.
- 39. Min Sjæl og Aand opmuntre dig. (**Th. Kingo.**)

- 40. Lov og Tak og evig Ære. **(Th. Kingo.)**
- 41. Vai nu Dannebrog paa Voven. **(N. F. S. Grundtvig.)**
- 42. Drag, Jesu, mig. **(H. A. Brorson.)**

Den Hellig-Aands Udgydelse og Virkninger.

- 43. Nu rinder op vor Pindse-Fest. **(Th. Kingo.)**
- 44. Oprundet er vor Pindse-Fest. **(N. F. S. Grundtvig.)**
- 45. Den signede Dag med Fryd vi seer. (ubekjendt Forfatter.)
- 46. Klar op, du Sky paa Øien-Bryn. **(N. F. S. Grundtvig.)**
- 47. Klar op, mit Hjerte, Sjæl og Sind. **(Th. Kingo.)**
- 48. Gud Hellig-Aand, i Tro os lær. (ubekjendt Forfatter.)

Daabs-Pagten.

- 49. Vi troe, som vi ved Daaben svoer. **(N. F. S. Grundtvig.)**

Hjerte-Suk efter Altergang.

- 50. O Jesu, søde Jesu, Dig. **(Th. Kingo.)**

Christendommen i en Hoved-Sum.

- 51. Frygt, mit Barn, den sande Gud. (ubekjendt Forfatter.)

[A:XI]

Den christne Tro.

- No. 52. Jeg er saa underfuld en Magt. **(N. F. S. Grundtvig.)**

Stephanus, Martyr.

- 53. Søde Jesu, Julens Fyrste. **(Th. Kingo.)**

Kammersvenden fra Morland.

- 54. Der sad en Svend i Blaamænds Land. **(N. F. S. Grundtvig.)**

Kirken aabnes for Hedningerne.

- 55. Vær trøstig, Zion, Jesu Brud. **(Th. Kingo.)**

Stokmesteren i Philippi.

- 56. Natten skrider, Dagen gryer. **(N. F. S. Grundtvig.)**

Jesu Indtog i Norden.

- 57. Glæd Dig, Zion, glæd Dig Jord. **(B. S. Ingemann.)**

Morten Luther.

- 58. I Wittenberg i Sachsen-Land. **(N. F. S. Grundtvig.)**

- 59. Som den gyldne Soel udbryder. **(N. F. S. Grundtvig.)**

Kirkens Klage-Maal.

- 60. O, havde jeg Vinger og var jeg en Fugl. **(N. F. S. Grundtvig.)**

Kirkens Trøst.

- No. 61. Stille, stille, Zions Døttre smaae. (N. F. S. Grundtvig.)

Kirke-Ordet.

- 62. *Guds Kirke* er saa fast en Borg. (N. F. S. Grundtvig.)

—

Tillæg.

Morgen-Suk.

- 63. Nat, Søvn, og Slum og Seng farvel. (Th. Kingo.)

Aften-Suk.

- 64. Dagen nu sin Afsked tager. (Th. Kingo.)

Bøn før Maaltidet.

- 65. Vor Disk og Dug er alt bered. (Th. Kingo.)

Bøn efter Maaltidet.

- 66. Hav Tak, o Gud, vor Skabermænd. (Th. Kingo.)

De Levendes Land.

- 67. *O, deilige Land.* (N. F. S. Grundtvig.)

Hjerte-Suk.

- 68. Søde Gud, din Engle-Skare. (N. F. S. Grundtvig.)

Skabelsen.

No. 1.

Mel. Fader vor udi Himmerig.

¹ Op al den Ting, som Gud har gjort,
Hans Herlighed at prise!
Det Mindste, Han har skabt, er stort,
Og kan Hans Magt bevise.

² Gik alle Konger frem paa Rad
I deres Magt og Vælde,
De mægted' dog ei mindste Blad

At sætte paa en Nælde.

- 3 |A:2Ja, alle Engles store Kraft,
Som Himmel-Scepter føre,
Har ingen Tid den Evne havt
Det mindste Støv at gjøre.
- 4 Det mindste Græs jeg undres paa
I Skove og i Dale,
Hvor skulde jeg den Viisdom faae,
Om det kun ret at tale!
- 5 Hvad vil jeg da begynde, naar
Jeg lidet gjennemkiger,
Hvor mange Folk, der gik og gaaer
I alle Verdens Riger!
- 6 Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
At alle Skove vrimle,
De mange Fugle-Sving, der skeer
Op under Herrens Himle!
- 7 Hvad skal jeg sige, naar jeg gaaer
Blandt Blomsterne i Enge,
Naar Fugle-Sangen sammenslaaer
Som tusind' Harpe-Strænge!
- 8 |A:3Hvad skal jeg sige, naar mit Sind
I Havets dybe Grunde
Kun dog saa lidt kan kige ind,
Og seer saa mange Munde!
- 9 Hvad skal jeg sige, naar jeg vil,
Saa høit jeg kan, opkige,
Og vende alle Tanker til
Det blanke Solens Rige!
- 10 Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
Hvor Stjerne-Flokken blinker,
Hvor mildt enhver imod mig leer
Og op til Himlen vinker!
- 11 Hvad skal jeg sige, naar jeg op
Til Gud i Aanden farer,
Og seer den store Kjæmpe-Trop
Af blide Engle-Skarer!

¹² Hvad skal jeg sige? — Mine Ord
Vil ikke meget sige:
O Gud, hvor er Din Viisdom stor,
Din Godhed, Kraft og Rige!

¹³ |A:4 O, priser Gud paa denne Jord,
Hver, som har Sands og Tunge,
Og al den Deel, i Himlen boer,
Vor Skabers Lov skal sjunge!

¹⁴ O, stemmer alle Folk paa Jord
Med Fryde-Toner sammen:
Halleluja, vor Gud er stor!
Og Himlen svare: Amen!

No. 2.

Mel. Fryd Dig, Du Christi Brud.

¹ |GSV2:21 Den Luft, hvori vi gaae,
Den Jord, vi trine paa,
Den Muur af Hav og Bække,
Det stjernepynted' Dække
Blev fyldt med Godt og Glæde
Til Adams Herresæde.

² |GSV2:22 Da saae man Jordens Land
Udi sin Jomfrustand;
Da saae man intet Andet,
Paa Landet og i Vandet,
|A:5 Paa Klipper og i Dale,
End skønne Brude-Sale.

³ Men, hvor var Adam da!
Hvor skulde komme fra
Den Herre til sit Rige,
Og Thronen at bestige,
Hvo skal den Rigdom raade,
Det var den store Gaade!

⁴ Hvor var den Herre, hvor!
Der laae et Stykke Jord,
En Haandfuld Sand Gud kaldte
Til Riget at forvalte,
Et Støv-Gran fik den Ære

Al Verdens Spiir at bære.

5 Saa er det Guds Maneer,
Naar man kun Mangel seer,
Da veed Han Raad at finde,
Langt over alle Sinde,
Ja, der en Redning henter,
Hvor man det mindst forventer.

6 |A:6 Ei Solens Glands, ei Guld,
Men kun et Stykke Muld
Han tager og det vender
I Sine Almagts-Hænder,
Strax er en Bolig færdig,
Den store Mester værdig.

7 |GSV2:23 Saa blæser Gud derpaa,
Det kan saa vel forslaae,
Livs-Aanden er Hans egen,
Thi bli'r Han ei forlegen,
Hans Aande er Hans Stempel,
Giør Støvet til Guds Tempel!

8 Her staaer da Adam nu
Med Gud i Sjæl og Hu!
Hvorhen hans Øie kiger,
Saa seer han sine Riger,
Al Jorden til sin Pleie,
Og Himlen til sin Eie.

9 Saasnart et Dyr han saaer,
Strax kunde han forstaae
|A:7 Dets Art, Natur og Evne,
Og det derefter nævne,
Han kunde gennemkige
Naturens hele Rige.

10 Han ledte ei om Guld,
I Skiød af Vand og Muld,
Han fandt, med Aandens Sands,
I Barmen Himmel-Glands,
Den var ham meer alene
End Guld og Ædel-Stene!

11 Vor Herres Magt og Priis
Det var hans Paradiis,

Hans Leie, Gang og Sæde
Var fuld af Fred og Glæde,
Han havde, kort at sige,
Paa Jord et Himmerige.

¹² |**GSV2:24**O Gud, saa Adam gik
Paa Jord, med Engle-Blik,
Nu gaae vi anderledes,
Saa Jorden maatte kjedes
|**A:8**Vort syndig' Støv at bære,
At huse og at nære.

¹³ Men, Gud skee Lov og Priis,
Et bedre Paradiis,
End det, som blev fordærvet,
Os Jesus har forhvervet,
En Himmel uden Fare:
O, gid vi der kun vare!

Patriarcherne.

No. 3.

¹ *Kain* pløied' rask i Vaar,
Tænkte paa det Næste,
Abel gik og vogted' Faar,
Tænkte paa det Bedste!

² Begge, takkende i Høst
Gud for Vinter-Føde,
Offrede med Lovsangs-Røst
Hver sin Første-Grøde!

³ |**A:9***Kain* offrede sin Neeg,
Abel Dægge-Lammet,
Kains Tak var Tunge-Leeg,
Abels Hjerte flammed'!

⁴ Herren saae af Himlen ned,
Straalen kyssed' Lammet,
Kain blegned' harm og vred,
Skulde rød sig skammet!

- 5 *Kain! Kain!* sagde Gud,
Hvi den mørke Mine?
Synd i Mørke ruges ud,
Dages brat til Pine!
- 6 Avind banker, vogt dig vel!
Er hun først derinde,
Hun er Dronning, du er Træl,
Faaer det bedsk at finde!
- 7 *Abel* gik og vogted' Faar,
Skued' Solen dale,
Kain gav ham Bane-Saar
Under Venne-Tale!
- 8 |A:10 *Kain! Kain!* sagde Gud,
Hvor er nu din Broder,
Du gik med paa Marken ud:
Sønnen af din Moder?
- 9 Skarnet svared': ei veed jeg,
Derpaa tør jeg sværge,
Hvorhen Abel drog sin Vei,
Var og ei hans Værgel!
- 10 *Løgner!* sagde Herren god,
Udaad har du øvet,
Raaber ei din Broders Blod
Lydt til mig fra Støvet!
- 11 Bandsat være Jorden nu,
For hun drak det Dyre!
Bandsat, fremfor Jorden, du,
Fuleste Uhyre!
- 12 Hvor du pløier, Klinte groe
Meer end Byg og Hvede!
Trindt paa Jord om Sjæle-Ro
Du forgjæves lede!
- 13 |A:11 Huh! det brænder mig som Ild
Hvinede den Fule,
Fare maa jeg fra Dig vild,
Hvor jeg mig kan skjule!
- 14 Uden Anger, uden Bod,

Kain gik til Grunde,
Flygtende fra Gud til *Nod*;
Han var af den Onde!

¹⁵ *Abel* slumrer sødt i Løn,
Gud ei glemmer Sine,
Haabets Lund er immer-grøn,
Der er ingen Pine!

¹⁶ Ei uddøer den Godes Æt,
Maa end tit den bløde,
Adam fik af Gud, i *Seth*,
Broder til den Døde!

¹⁷ Ukrudt yngler mest paa Jord,
Modnes først og falder:
Kains Slægt blev stærk og stor,
Stakket blev dens Alder!

¹⁸ |A:12 *Kain* bygde sig en Stad,
Stort det skulde være,
Gjorde sig med Stene glad,
Mured' paa sin Ære!

¹⁹ Verdens Børn kan Verden bedst
Føre sig til Nytte;
Seth, paa Jord en fremmed Gjæst,
Nøi'des med en Hytte!

²⁰ *Lamech* var en *Kains* Søn,
Tog sig Koner tvende,
Gav vel Fader Morder-Løn,
Sang derom behænde!

²¹ Dræbte Ord han dødning-bleeg
Læmped' efter Klangen,
Sønnen læmped' Strænge-Leeg,
Efter Dødning-Sangen!

²² Spille-Manden *Jubal* hed,
Tubal med sin Hammer
Blev den første Vaaben-Smed,
Tændte Krigens Flammer!

²³ |A:13 Broder-Par i Herre-Færd,
Nemt at ihukomme!

Om Jer sjunge Spyd og Sværd,
Kvæde Luur og Tromme!

²⁴ Ikke saa om Sæd af *Seth*,
Folk i Fugle-Sale,
Om den stille Hyrde-Æt
Sjunge Nattergale!

²⁵ Stolte Ting ei den opfandt,
Stævned' efter Evne,
Ydmyghed dog Æren vandt
Kvindens Sæd at nævne!

²⁶ Fremmed for al Høiheds-Leeg
Den Guds Børne-Stamme,
I sit mindste Skud dog steeg
Did, hvor Stjerner bramme!

²⁷ Yngst i Ætten *Enoch* blev,
Smagte dog ei Døden,
Livets Lyst ham sødt henrev,
Mindst fik han af Møden!

²⁸ **A:14** Himmelkjær han gik paa Jord,
God for Herrens Øie,
Drog saa op i Fugle-Spor,
Til Ham i det Høie.

²⁹ Brustne Øine læges brat
I de grønne Sale,
Derfor sødt om Sommer-Nat
Sjunge Nattergale!

Synd-Floden.

No. 4.

¹ Naar Nat udvælder,
Fra sorten Sky,
Og Maanen kvælder,
Til Morgen-Gry,
Mens Gode blunde,

Har travlt de Onde,
For Lyset skye!

2 |A:15 Da voxer Vingen
Paa al Udyd!
"Nu seer mig Ingen,"
Det er dens Fryd,
Den har i Mørke
Sin Rod og Styrke,
Sit Skryll og Skryd.

3 Dog, i det Høie
Der boer en Drot,
Med aabent Øie
For Ondt og Godt,
Og Lys, til Lykke,
Er uden Skygge
I Herrens Slot!

4 Han saae fra Himlen
Med Lynilds-Blik,
Paa Kjæmpe-Vrimlen,
Med Kains-Skik:
Trods Jordens Herre,
Fra Ondt til Værre
De fremad gik!

5 |A:16 Da falske Kvinder
For Diser gik,
Med Rosen-Kinder,
Og Tjørne-Blik,
Med runde Lemmer,
Og klingre Stemmer,
Og Skjøge-Nik!

6 De Tryllerinder
Fra Kains By,
Som Sole blinder
De Hyrder blye,
Hvor de indtage,
Kun Domme-Dage
For Støvet grye!

7 Fra Gude-Sønner,
Som ei sig bør,
Da lyde Bønner

Til Trolde-Mø'r,
Da Jetter fødes,
Og Jorden ødes,
Og Fromhed døer!

8 |A:17| Fra Hytten stiger
Et Kjæmpe-Kuld,
Som efterhiger
Kun Glands af Muld,
Gjør Bjerg af Dale,
Og tækker Sale
Med røden Guld!

9 Med Niddings-Værker,
Mod Gud og Ret,
De Mindes-Mærker
Sig reise tæt,
Som bedst de mægte,
De Kuld uægte
Af Gude-Æt!

10 Men *Han* deroppe,
Hvis Skamler staae
Paa Bjerge-Toppe
Og Skyer graae,
Han høres sværge:
Brat over Bjerge
Skal Bølger gaae!

11 |A:18| Omsonst for Døve
Kun Ordet spaaer,
Dog vil Jeg tøve
I hundred' Aar,
Og grandt dernede
Om Anger lede,
Til Timen slaaer!

12 Men, Kjæmper bolde!
Hvad end I tro'r,
Ei har til Trolde
Jeg skabt Min Jord,
Da, dybt begravet,
Den steeg af Havet,
Alt paa Mit Ord!

13 Jeg før den sænker,

Med Blomst og Træ,
Fuldlavt da bænker
Jeg Folk og Fæ,
Kun Faa besinde,
Hvor Fugle finde
Da Kvist og Læ!

¹⁴ |A:19| Dog, hør, du Gæve,
Min *Enochs* Søn!
Vil høit du svæve
Med Mig i Løn,
Bygg lavt ved Bølge,
Til dig med Følge,
Mens Bøg er grøn!

¹⁵ Ja, skil med Egge
Nu Træ fra Bark,
Og bygg en Snekke,
Og kald den *Ark*,
Og digt den nøie,
Til rask at pløie
Min Vinter-Mark!

¹⁶ Mens Kjæmper bukke,
Og Folk uddøe,
Mens Bjerge dukke
I dyben Sø,
Paa Stjerne-Strømme
Skal *Arken* svømme,
Som Verdens-Øe!

¹⁷ |A:20| Naar Jorden hærges,
Fra Øst til Vest,
Med dig skal bjerges
Fuldmangen Gjæst,
Fra Bjerg' og Dale,
I Bølge-Sale,
Paa Havets Hest!

¹⁸ De Kjæmper trygge,
Med spodske Smiil,
See *Noah* bygge
Sin *Ark* med Iil,
Blandt Færreds-Snekker
En sær Tre-Dækker,
I Kjæmpe-Stiil!

19 Fuldbreed som Hvalen,
Men længer dog,
(Trehundred' Alen)
Det var den Kaag,
Med Dør paa Boven,
Med Glugg foroven,
Paa Kiste-Laag!

20 |A:21| Ei længer tøve
I Skov, paa Mark,
Nu Lam og Løve,
Men gaae til Ark
Med Kvæg og Hjorte,
Hvor ei mon skorte
Paa Straa og Bark!

21 Med Nattergale,
Som aldrig før,
Med Spurv og Svale,
Fra Hald i Nør,
Sig Ørne sanke,
Med Neb de banke
Paa Arke-Dør!

22 De randt saa fage,
Med Travlhed stor,
De Løbe-Dage,
Til selv ombord
Gik *Enochs* Frænde,
Med Sønner trende:
Farvel nu Jord!

23 |A:22| De Kjæmper trygge,
Trods Heltens Iil,
Blev ved at bygge
I Bjerger-Stiil,
Mens Møer milde
Holdt Bryllups-Gilde
Med spodske Smiil!

24 Seer I, histoppe,
Nu seiler han
Paa Fjelde-Toppe,
Den fromme Mand!
Da ruller Torden,
Da revner Jorden,

Med Brag paa Stand!

²⁵ Nu Himlens Sluser

Oplades brat,
Og Havet bruser
I bælgmørk Nat,
Og Roser blegne,
Og Kjæmper segne,
Med Suk fuldmat!

²⁶ |A:23| Snart over Vandet,

I Morgen-Gry,
Der sees ei Andet,
End kulsort Sky,
Og Kjæmpe-Kroppe,
Og Klippe-Toppe,
Og *Noahs* By!

²⁷ Synd-Floden levner

Ei Plet af Land,
I Sky nu stævner
Den vilde Strand,
Ad steile Stræder,
Paa Klippe-Kjæder,
Som over Sand!

²⁸ *Saa* leged' Hvalen

Med Klipper graae,
At femten Alen
De under laae,
Som høiest gro'de,
Og nødigst lode
Sig overgaae!

²⁹ |A:24| Vel mødt, i Strande,

Her over Sky;
Saa stærke Vande
Da kvad paa Ny;
I firti Døgne,
Og alle søgne,
De blev saa krye!

³⁰ De Smaa-Fisk glade,

Ved Sky fuldtæt,
Da hævned' Skade
Paa Maagers Æt,

Ja fik i Tale,
Trods høie Sale,
Selv Ørne let!

31 Da Orme-Hæren,
Med Kuld paa Kuld,
Var stolt af Æren
At boe i Muld,
Da holdt de Gilde,
Saa høit de vilde,
Da fik de Huld!

32 |A:25| Sig Kæmper høie,
I Konge-Dyb,
Da maatte bøie
For Madik-Tyv!
Da kunde fare,
Trods Hjort og Hare,
Det mindste Kryb!

33 Dog, under Dække,
En Verden tryg
Bar *Noahs* Snekke
Paa Bølgens Rygg,
Med Kæmpe-Gange,
Og bedre Sange
End Surr af Mygg!

34 *Der* otte Sjæle,
Trods Bølge-Brag,
Med Mund og Mæle,
Sad under Tag
Af Rør fuldgode,
Som randt af Rode
Den *sjette* Dag!

35 |A:26| Ja, Borg hin prude,
Skjøndt bygt fuldsnart,
Som Gud gav Rude
Af Speil-Glas klart,
Og ingenlunde
Lod gaae tilgrunde,
Var vel forvart!

36 Af *Muld* kun bygget,
Den er dog bold,

Staaer overskygget
Af Herre-Skjold,
Er væn til Skue
Paa Blomster-Tue,
Fra Old til Old!

37 Med Seier-Værket,
Som evig gaaer,
Bag *Planke-Værket*,
Den stod et Aar,
Som Støv for Dommen,
Paa Afgrunds-Flommen,
Med bange Kaar!

38 |A:27| Trods brede Skygger
Fra Mørkheds Land,
Den Borgs Indbygger,
Paa vilden Strand,
I Glands dog sidder,
Med Fugle-Kvidder
Om Konge-Stand!

39 For Drot ham kjender,
Trods bange Kaar,
Dog Ørn som Ænder,
Og Ulv som Faar,
Mens Natter-Galen
I Skygge-Salen
Hans Liv-Vers slaaer!

40 Og Gud forglemmer,
Paa Bølgen blaa,
Ei Lærke-Stemmer,
Ei Spurven graa,
End sige Muldet,
Hvor Himmel-Guldet
I Grube laae!

41 |A:28| Nei, *Han* som stilled'
I Mand paa Fod
Sit eget Billed'
Med Kjød og Blod,
Drot af Guds Naade,
Han vilde raade
Paa Vaanden Bod!

42 Hør, Vinden suser
Nu Dag og Nat,
Og Himlens Sluser
Sig lukke brat,
For Væld franeden,
For Bundløsheden
Er Pind og sat!

43 Sig Bølgen kaster,
Og segner mat,
Stor-Vragets Master
Nu dages brat,
Og Arken strander,
Og Verden lander
Paa *Ararat!*

44 |A:29| Sin Glugg oplader,
Med stille Sind,
Den Folke-Fader,
Paa Fjelde-Tind,
Vil Sandhed vide,
Slet ikke lide
Paa Hjerne-Spind!

45 Val-Ravnen, skaaret
For Tunge-Baand,
Har Drotten kaaret,
Og sat paa Haand:
Vær snar paa Vinge
Mig Bud at bringe,
Om Jord har Vaand!

46 Sin Herre sviger
Dog sorten Ravn,
Med Flid undviger
Han Glugg og Stavn,
Rødsokket gynger
Paa Aadsel-Dynger
Han uden Savn!

47 |A:30| Da randt i Sinde
Den Drot saa prud,
End var derinde
Det bedste Bud;
Mod Himmelbuen
Da svang sig Duen

Af Gluggen ud!

48 Snart favned' Arken
Den Fugl saa spag,
Som savned' Marken,
Med Træ og Tag,
Paa Bjerger-Toppe
Og Liig at hoppe,
Var ei dens Sag!

49 En Uge lænter
Den Drot saa prud,
Og sikkert venter
Han bedre Bud,
Med Turtel-Duen,
Som svang mod Buen
Af Glugg sig ud!

50 |A:31| For Fugl i Lunde
Og Mand i Bur,
Eens ingenlunde
Gaae Soel og Uhr,
Saa Dag for Due
Var kort paa Tue,
Men lang i Skuur!

51 Med Aften-Svalen,
I Soelbjergs-Lag,
Til Bølge-Salen,
Med Gopher-Tag,
Kom dog fra Lunde,
Med Nyt i Munde,
Den lange Dag!

52 Luk op foroven!
Her er et Brev,
Som Gud i Skoven
Om Vaaren skrev,
Af Kæmpe-Bogen
Til ham i Kaagen
Et Blad jeg rev!

53 |A:32| Saa Aften-Røden
I Arke-Stad
Om Efter-Grøden
Udraabte glad,

Da Fugl fra Lunde
Med Mai i Munde
Paa Gluggen sad!

54 Oliven-Bladet
Fra grønne Lund,
I Aande-Badet
Af Due-Mund,
Paa speilkar Skive!
Hvem kan beskrive
Den Aften-Stund!!

Abraham.

No. 5.

¹ |VU9:104|GSV2:43| *Abraham* sad i Mamre Lund,
Han var en Hyrde-Konning,
Salvet af Gud med egen Mund,
Og Sara hed hans Dronning.

² |A:33|GSV2:44| Riig paa Kameler, Kjør og Faar,
Det var den Drot med Ære,
Gammel derhos, snart hundred' Aar:
Og, hvis skal det saa være!

³ Gud havde sagt: "*Jeg sandelig
Vil i Din Æt velsigne
Menneskens Kjon paa Jorderig!*"
Og, Løgn kan Ham ei ligne!

⁴ *Abraham* sukked' dog i Løn:
"Til Graven brat vi stunder,
Føder mig Sara nu en Søn,
Det er et stort Vidunder!"

⁵ Dagen var heed, men Herrens Ven
Sad svalt i Ege-Skygge;
Hisset da kom tre Vandrings-Mænd,
At ønske ham til Lykke!

⁶ Gjæstmild er og den Hyrde-Drot,

Vil Reisen dem forsøde,
Byder dem til sit grønne Slot,
At hvile sig af Møde!

7 |A:34 *Herren* det var med Engle to,
De lod sig det behage,
Hyrden at gjæste, som var tro,
Og Jordens Brød at smage.

8 |VU9:105 *Herren* da siger til sin Ven,
Alt som Han bryder Brødet:
*“Naar om et Aar vi sees igjen,
Har Sara Søn paa Skjødets!”*

9 |GSV2:45 *Sara* hun stod bag Dør og loe,
Saa faldt det hende fremmedt;
Abraham tog det Ord med Tro,
Hans Haab ham ei beskæmmed'!

10 Ordet udgik af Kongens Mund,
Som haver Alt at raade,
Abraham sad i Mamre Lund,
Med Sønnen af Guds Naade!

David og Goliath.

No. 6.

1 Goliath
Drog fra Gath,
For paa Saul at lægge Skat,
|A:35 Stamped' mod
Fjeld og Flod,
Med sin alenlange Fod.
To Mand høi,
Fire drøi
Op paa Socho Top han fløi.
Skjoldet var,
Som han bar,
Synes mig, Kameel for svar.
Han tog paa:
“O! I Smaae

Bedre bag jer Stude laae,
End gaae her,
I Gevæhr,
De Philisters Helt saa nær.
Har I Lyst,
Mod i Bryst,
Til at vove Kæmpe-Dyst?
Hid en Mand,
At vi kan
Trækkes om hverandres Land!
To Gang' tre
Uger, see!
Har I drukket nu min Spee!
Saul og hver
|A:36I hans Hær
Ryster jo, som Løv paa Træ'r!
Seer Du vel,
Isra-el,
Du er de Philisters Træl!”

² David kom,
Saa sig om:
“Hvad vil denne store Vom!
Tør du Drot
Bruge Spot
Mod den Herre Zebaoth?
Trods din Bram,
Jette gram,
Jeg dig snart vil gjøre tam!
Ravne-Trop,
Æd du op
Denne Guds-Bespotters Krop!”

³ Kjæmpen vred
Om sig bed,
Fraaden flød i Skjægget ned:
“Er jeg een
Gnave-Been,
Mens du bruger Stok og Steen!”
|A:37David bad:
“Herre, lad
Det nu lykkes!” Dermed glad
Gjør et hvast
Slynge-Kast, —
Stenen sad i Panden fast!
Kjæmpen faldt,

Slaget gjaldt,
Som en Million var kvalt!
Jorderig
Rørte sig
Ved Guds Folkes Fryde-Skrig:

⁴ Seer du vel,
Stolte Hell:
Med os er Immanuel!!

|VU9:105|GSV2:163

Davids Seiers-Sang

(Efter den 151de Dav. Ps.)

No. 7.

- ¹ Mellem Brødre kaldt den Lille,
Og derhjemme yngst af Aar,
|A:38|Vandrede i Vang jeg stille,
Vogtede min Faders Faar!
- ² Pønsende jeg gik og snitted',
Fingernem, med Lyst til Sang,
Paa en Strænge-Leeg jeg hitted':
Harpe sær med Orgel-Klang!
- ³ Til min Herre i det Høie
Hvem mon haver det fortalt?
Skjult er Intet for Hans Øie,
Men Hans Øre mærker Alt!
- ⁴ Engelen, som Han udsendte,
Tog mig fra min Faders Faar,
Salved' mig til Stort at vente:
Krone-Guld i Kongens Gaard!
- ⁵ |VU9:106|Var de smukke, var de høie,
Brødrene til Pogen kræng,

Naade fandt dog for Guds Øie
Kun den lille Hyrde-Dreng!

- 6 |A:39 Siden voved' jeg at møde
Jetten baade lang og breed,
Han ved sine Guder døde
Banded' mig i Helved' ned!
- 7 Sværdet af hans egen Skede
|GSV2:164 Trak jeg dog og fældte ham,
Livet mistede den Lede,
Israel afstrøg sin Skam!
-

Kong Manasse.

No. 8.

Mel. Rind nu op i Jesu Navn.

- 1 Er der Nogen, som vil see
Alle Synders Røver-Kule,
Alle Lysters Slange-Hule,
Fordum sine Tiders Vee,
Som dog blev et evigt Minde
Om Guds søde Naade-Favn,
O, da er jeg her at finde,
Jeg, Manasse er mit Navn.
- 2 |A:40 Har man udi noget Land,
Gjennem hele Verdens Rige,
Vidst om saadan En at sige,
Saadan en forhærdet Mand!
Hedninger, som Gud har drevet
Fra mit Folkes Ansigt bort,
Aldrig har saa ilde levet,
Som Manasse haver gjort.
- 3 Staale-hærdet var mit Mod,
Kunde mig i Hjertet fryde,
Naar jeg saae min Stad at flyde
Af uskyldigt Mande-Blod;
Alle Grændser, Maal og Maade

Mine Synder overgik,
Tænker nu, jeg fik dog Naade,
Jeg, Manasse, Naade fik!

4 Hvad min Fader kasted' hen
Af den Afgud Baalims Høie,
Bygde jeg for hver Mands Øie
Mod vor Herre op igjen,
|A:41 Gik i Satans Baand og Lænke,
Under Vredens svare Dom,
Hvordan kan I troe og tænke,
At Manasse dog undkom?

5 Der jeg kom i megen Nød,
Der jeg sad i Baand og Lænke,
Da begyndte jeg at tænke
Paa mit Liv og paa min Død,
Da Samvittigheden krysted'
Hjertet med sin Kæmpe-Haand,
Saa det knust mig laae i Brystet,
Ynket af nedslagne Aand.

6 Hvad jeg da for Angest led,
Det er meer end jeg kan sige;
Gud skee Lov i Himmerige,
Som min Jammer ene veed,
Som mig rev med Hænder stærke
Ud af Døds og Mishaabs Favn,
Og sin Naades Kjende-Mærke
Satte paa Manasse Navn!

7 **|A:42** Ingen tænke nu, fordi
Jeg har fundet Himlens Ynde,
At paa Naade man kan synde,
Og for Straffen dog gaae fri;
Hvo Guds Naade vil misbruge
Til at synde frækt og trygt,
Ham vist Svælget skal opsluge,
Som indskjød Manasse Frygt!

8 Hvo der af mig lære vil,
Lære Naaden høit at skatte,
Lære Naaden ret at fatte,
Mens der end er Naade til;
Sukke, bede, raabe, skrige
Om Guds Naade ret at faae,

Gjøre Vold paa Himmerige,
Som da jeg i Støvet laae!

9 O, hvor er vor Gud dog mild!
Ei til Trodsighed at taale,
Dertil har Han Lynets Straale
Og en evig Lue-Ild;
|A:42 Men, vil Nogen sig omvende,
Faaer han Naade vist og sandt,
Naade, uden Maal og Ende,
Naade, som Manasse fandt.

10 Derfor vil jeg raabe ud
Mod de fire Verdens Hjørner:
O, I Folk, som Gud fortørner,
Saadan sød og naadig Gud,
Vender om, at Han kan vise
Eder Naadens søde Favn,
Vender om, at I kan prise
Med Manasse Herrens Navn!

Israel i Udlændigheden.

(Efter den 137te Davids Psalme .)

No. 9.

1 **|VU9:99|GSV1:50** Ved Babylons Floder
Vi sørgende sad,
Og græd for vor Moder,
Den hellige Stad,
|A:44 Lod Harperne hænge,
|GSV1:51 Med springende Strænge,
I Pilenes Top!

2 Da maned' for Sange
Os Kæmper med Flid,
Som tog os til Fange,
Og førte os hid,
Med Gammen og Glæde
De bad os at kvæde

Jerusalems Sang!

3 Ak, hvad skal vi sjunge!

Kan, Herre, Din Sang
Faae Tone paa Tunge
I Fjendernes Vang!
Udlændigheds Dage
Til Suk og til Klage
Kun røre vort Sind!

4 O, kunde jeg glemme,

Jerusalem, dig,
Min Høire sig glemme,
Henvise paa mig!
|A:45Og, mens jeg dig mindes,
O Zion, der findes
Kun Sorg i min Sang!

5 Ja, hvad skal jeg kvæde,

Og komme ihu!
Min høieste Glæde,
O Zion, er du!
Vil Andet jeg sjunge,
Da voxer min Tunge
Til Ganen mig fast!

6 Du huske, o Herre,

Jerusalems Dag!
|GSV1:52Da Ondt gjordes værre
Til Edoms Behag!
Da lød det: o jevner!
O sletter! o levner
Ei Steen over Støv!

7 **|VU9:100**O Babylons Daatter,

Med kvidefuldt Kaar,
Den Tanke mig gotter:
Din Time den slaaer!
|A:46Du undgaaer det ikke,
Den Skaal at uddrikke,
Du skjænked' for os!

No. 10.

Mel. Kommer til mig sagde Guds Søn.

- ¹ |**GSV4:142** Op, glædes Alle, glædes nu,
Med Fryd opfylder Sind og Hu,
I Herren, Eders Glæde!
Thi Jesus Han er nu saa nær
Og vil, fordi Han har os kjær,
Udi vort Kjød Sig klæde!
- ² Bort Sorg og krænk ei meer vort Sind!
Guds Glæde lukke vi nu ind,
At vi kan Jesum favne
Med Bøn og Hjertens Tak og Tro,
I Hannem skal vort Haab og Ro
Sin Glæde aldrig savne!
- ³ |**A:47** Din Fred, o Gud, som overgaaer
Alt det, som Sind og Sands formaaer,
Vort Sind og Hjerte vaere
I Christo Jesu, at vi maae
En hellig Jule-Glæde faae,
Som vinde kan og vare!

No. 11.

Mel. Fryd dig, du Christi Brud.

- ¹ Fryd dig i Guds Behag,
Paa denne Jule-Dag,
Al Verdens Folk og Skare!
Gud vilde aabenbare
Sin Søn, vor Jule-Glæde,
Af Glæde maae vi græde!
- ² I Spaadom taled' Gud,
Ved mange Sende-Bud,
Om Trøsteren i Nøden,
Om Frelseren fra Døden,
Nu er Han her tilstede,
O hellig' Jule-Glæde!
- ³ |**A:48** Kun billedlig bekjendt,

I gamle Testament,
Nu er Han født og baaret,
Nu kommer Gylden-Aaret,
Guds Søn i Barne-Klæde,
O hellig' Jule-Glæde!

4 O min Immanuel,
Oplys mit Sind og Sjæl,
Jeg kan til Krybben gange,
Med Nyn paa Engle-Sange,
Din Lov med Lyst udkvæde
For denne Jule-Glæde!

No. 12.

Egen Melodie.

- 1 Et Barn er født i Bethlehem,
Bethlehem;
Thi glæde sig Jerusalem!
Halleluja, Halleluja!
- 2 En fattig Jomfru sad i Løn,
Sad i Løn,
|A:49Og fødte Himlens Konge-Søn!
Halleluja, Halleluja!
- 3 Han lagdes i et Krybbe-Rum,
Krybbe-Rum,
Guds Engle sang med Fryd derom!
Halleluja, Halleluja!
- 4 Og Østens Vise offred' der,
Offred' der
Guld, Røgelse og Myrrha skjær!
Halleluja, Halleluja!
- 5 Forvunden er nu al vor Nød,
Al vor Nød,
Os er idag en Frelser fød!
Halleluja, Halleluja!
- 6 Guds kjære Børn vi blev paa Ny,
Blev paa Ny,
Skal holde Juul i Himmel-By!

Halleluja, Halleluja!

7 Paa Stjerne-Tæpper lyse-blaae,
Lyse-blaae,
|A:50| Skal glade vi til Kirke gaae!
Halleluja, Halleluja!

8 Guds Engle der os lære brat,
Lære brat,
At synge, som de sang i Nat!
Halleluja, Halleluja!

9 Da vorde Engle vi som de,
Vi som de,
Gud-Faders Ansigt skal vi see!
Halleluja, Halleluja!

10 Lovsynge Ham til evig Tid,
Evig Tid,
For Frelser bold og Broder blid!
Halleluja, Halleluja!

No. 13.

Mel. Jesu søde Ihukommelse.

1 |GSV3:181| Her komme Dine arme Smaae,
O Jesu! i Din Stald at gaae;
Oplys Enhver i Sjæl og Sind,
At finde Veien til Dig ind!

2 |A:50| Vi løbe Dig med Sang imod,
O kysse Støvet for Din Fod,
O salig' Stund, o klare Nat,
Da Du blev født, vor Sjæle-Skat!

3 |GSV3:182| Velkommen fra Din Himmel-Sal
Til denne Verdens Græde-Dal,
Hvor man Dig intet Andet bød,
End Stald og Krybbe, Kors og Død!

4 Ak, Jesus, ak! hvor gaaer det til,
At dog saa Faa betænke vil
Den synderlige Kjærlighed,
Der drog Dig til vor Jammer ned!

- 5 O, drag os Smaa dog til Dig hen,
Vor søde, fromme Sjæle-Ven!
At Hver af os saa inderlig
I Troen maa omfavne Dig!
- 6 Lad Verden ei med al sin Magt
Os røkke fra vor Daabes Pagt,
Men giv, at al vor Længsel maa
Til Dig, til Dig alene staae!
- 7 |A:52 Saa skal det skee, at vi engang
Med Helgen-Sind og Fryde-Sang,
I Himlens søde Paradiis,
Skal prise Dig paa Engle-Viis!
- 8 Her staae vi nu i Flok og Rad,
Som Blomster smaae, med Knop og Blad;
O hjælp, at Kreds og Ring vi maae
I Himlen om Din Throne slaae!

No. 14.

Mel. Mit Barn, frygt den sande Gud.

- 1 Søde Jesu, Davids Rod!
Kæmpestærk og barnegod!
Høvding stor i Engle-Hjem,
Barnefødt i Bethlehem!
Du, som giver Nyaar bedst,
Kom herind og vær vor Gjæst,
Gjør en liflig Jule-Fest!

|A:53

No. 15.

Mel. Et lidet Barn saa lysteligt.

- 1 |GSV1:380 I denne søde Jule-Tid
Tør man sig ret fornøie,
Og bruge al sin Kunst og Flid,
Guds Naade at ophøie;
|GSV1:381 Ved Ham, som er i Krybben lagt,
Vi hjertelig, af al vor Magt,

Os glæde vil og fryde:
Din Lov skal høres, Frelsermand,
Saa vidt og bredt i Verdens Land,
At Bjerg og Dal gjenlyde!

2 Du liden Søn af Guddoms-Rod,
Fuld-underligt at sige,
For Dine Fjenders Skyld forlod
Dit søde Himmerige;
Det var Dig svart at tænke paa,
At Verden skulde undergaae,
Det skar Dig i Dit Hjerte,
Af saadan Hjertens-Kjærlighed
Du kom til os paa Jorden ned,
At lindre al vor Smerte!

3 |A:54| Vor Tak vi vil frembære da,
Endskjøndt den er kun ringe,
Hosjanna og Halleluja
Skal allevegne klinge;
Guds Ark er kommen i vor Leir,
Thi sjunge vi med Fryd om Seir,
Mens Hjertet sig kan røre,
Vi sjunge om den dybe Fred,
Saa Helvede skal ryste ved
Vor Jule-Sang at høre!

4 Gud er nu ikke længer vred,
Det kan vi deraf vide,
At Han har sendt sin Søn herved,
For Verdens Synd at lide;
Det vorde vidt og bredt bekjendt,
At Gud for os sin Søn har sendt
Til Jammer, Vee og Vaade;
|GSV1:382| Hvo vilde nu ei være fro,
Og lade al sin Sorg beroe
Paa Jesu søde Naade!

5 |A:55| Som Natten aldrig er saa sort,
Den jo for Solen svinder,
Saa farer al min Kummer bort,
Naar jeg mig ret besinder,
At Gud saa hjertens-inderlig
Af Evighed har elsket mig,
Og er min Broder vorden;
Jeg aldrig glemmer disse Ord,

Som klingede i Engle-Chor:
Nu er der Fred paa Jorden!

6 Og blandes end min Fryde-Sang
Med Graad og dybe Sukke,
Saa skal dog Korsets haarde Tvang
Mig aldrig Munden lukke!
Naar Hjertet sidder mest beklemt,
Da bliver Frydens Harpe stemt,
At den kan bedre klinge,
Og knuste Hjerter føle bedst,
At Julens store Fryde-Fest
Har Lægedom at bringe!

7 |A:56|Halleluja, vor Strid er endt,
Hvo vilde mere klage!
Hvo vilde mere gaae bespændt
I disse Fryde-Dage!
Syng høit i Sky, Guds Kirke-Flok:
Halleluja, nu har jeg nok,
Den Lyst er uden Lige!
Halleluja, Halleluja!
Guds Søn er min, jeg gaaer herfra
Med Ham til Himmerige!

No. 16.

Mel. Med Sorgen og Klagen, hold Maade.

1 |GSV1:384|GSV4:135|Den yndigste Rose er funden,
Blandt stiveste Torne oprunden,
Vor Jesus, den deiligste Pode,
Blandt syndige Mennesker gro'de.

2 Alt siden vi tabte den Ære
Guds Billedes Frugter at bære,
Var Verden forvildet og øde,
I Synd var vi aandelig døde.

3 |GSV1:385|A:57|Da lod Gud en Rose opskyde,
Og Sæden omsider frembryde,
At rense og liflig forsøde
Vor Væxtes fordærvede Grøde.

4 Saa blomstrer Guds Kirke med Ære,

Og yndige Frugter kan bære,
Thi Jesus dens Grøde opliver,
Og Sødme i Safterne giver.

5 Al Verden nu burde sig fryde,
Med Psalmer mangfoldig udbryde,
Men Mangen har aldrig fornummen,
At Rosen i Verden er kommen!

6 Forhærdede Tidsel-Gemytter,
Saa stive som Torne og Støtter!
Hvi holde I Eder saa ranke
I Stoltheds fordærvede Tanke!

7 O, søger de lavlændte Steder,
Der smile de barnlige Glæder!
Der faae I Guds-Barnet i Tale,
Thi Roserne voxe i Dale!

8 |A:58Nu Jesu! Du immer skal være
Mit Smykke, min Rose, min Ære,
Du ganske mit Hjerte indtager,
Din Sødhed jeg finder og smager!

9 Min Rose mig smykker og pryder,
Min Rose mig glæder og fryder,
De giftige Lyster den døder,
Og Korset saa liflig forsøder!

10 |GSV1:386|GSV4:136Lad Verden mig alting betage,
Lad Tornene rive og nage,
Lad Hjertet kun bugne og briste,
Min Rose jeg aldrig vil miste!

No. 17.

Mel. Den signede Dag med Fryd vi seer.

1 Velkommen igjen Guds Engle smaae,
Fra høie Himmel-Sale,
Med deilige Solskins-Klæder paa,
I Jordens Skygge-Dale:
Trods klingrende Frost, godt Aar I spaae
For Fugl og Sæd i Dvale!

- 2 |A:59 Vel mødt, under Sky, paa Kirke-Sti,
Paa Snee, ved Midnats-Tide,
Udbære vor Juul ei nænder I,
Derpaa tør vi vel lide,
O, ganger dog ei vor Dør forbi,
Os volder ei den Kvide!
- 3 Vor Hytte er lav, og saa vor Dør,
Kun Armod er derinde,
Men gjæstet I har en Hytte før,
Det drages vi til Minde;
Er Kruset af Leer og Kagen tør,
Deri sig Engle finde!
- 4 Med venlige Øine himmelblaae,
I Vugger og i Senge,
Vi Puslinger har i hver en Vraa,
Som Blomster groe i Enge;
O, synger for dem som Lærker slaae,
Som hørt de har ei længe!
- 5 Saa drømme de sødt om *Bethlehem*,
Og er det end forblummet,
De drømme dog Sandt om Barnets Hjem,
Som laae i Krybbe-Rummet,
|A:60 De drømme: de lege Juul med dem,
Hvis Sang de har fornummet!
- 6 Da vaagne de mildt i Morgen-Gry,
Og tælle meer ei Timer,
Da høre vi Psalmen, som paa Ny
Sig ret med Hjertet rimer,
Da klinger det sødt i høien Sky,
Naar Jule-Klokken kimer!
- 7 Da vandre Guds Engle op og ned,
Paa Psalmens Tone-Stige,
Da byder vor Herre selv Guds Fred
Til dem den efterhige;
Da aabner sig Himlens Borge-Led,
Da kommer ret Guds Rige!
- 8 O, maatte vi kun den Glæde see,
Før vore Øine lukkes,
Da skal, som en Barne-Moders Vee,
Vor Smerte sødt bortvugges!

Vor Fader i Himlen, lad det skee!
Lad Jule-Sorgen slukkes!

|A:61

De hellige tre Konger.

No. 18.

- ¹ Deilig er den Himmel blaa,
Lyst det er at see derpaa,
Hvor de gyldne Stjerner blinke,
Hvor de smile, hvor de vinke,
Os fra Jorden op til sig!
- ² Kommer Smaae, og hører til!
Jeg for Eder sjunge vil
Om saa lys og mild en Stjerne,
Jeg det veed, I høre gjerne:
Himlen hører Eder til!
- ³ Det var midt i Jule-Nat,
Hver en Stjerne glimted' mat,
Men med Eet der blev at skue
En saa klar paa Himlens Bue,
Som en liden Stjerne-Soel.
- ⁴ |A:62 Langt herfra i Østerland
Stod en gammel Stjerne-Mand,
Saae fra Taarnet vist paa Himlen,
Saae det Lys i Stjerne-Vrimlen,
Blev i Sind saa barneglad.
- ⁵ Naar den Stjerne, lys og blid,
Sig lod see ved Midnats-Tid,
Var det Sagn fra gamle Dage,
At en Konge uden Mage
Skulde fødes paa vor Jord.
- ⁶ Derfor blev i Østerland
Nu saa glad den gamle Mand;
Thi han vilde dog saa gjerne

See den lyse Konge-Stjerne,
Før han lagdes i sin Grav.

7 Han gik til sin Konges Slot,
Kongen kjendte ham saa godt,
Hørte og med Hjertens-Glæde,
At det Lys var nu tilstede,
Hvorom gamle Spaadom lød.

8 |A:63 Han med Søn og Stjernemand
Flux uddrog af Østerland,
For den Konge at oplede,
For den Konge at tilbede,
Som var født i samme Stund.

9 Klare Stjerne ledte dem
Lige til Jerusalem;
Kongens Slot de gik at finde,
Der var vel en Konge inde,
Men ei den de ledte om.

10 Klare Stjerne hasted' frem,
Ledte dem til Bethlehem,
Over Hytten lav og lille
Stod saa pludselig den stille,
Straalede saa lyst og mildt.

11 Glade udi Sjæl og Sind
Ginge de i Hytten ind,
Der var ingen Konge-Throne,
Der kun sad en fattig Kone,
Vugged' Barnet i sit Skjød.

12 |A:64 Østerlands de vise Mænd
Fandt dog Stjernen der igjen,
Som de skued' i det Høie,
Thi i Barnets milde Øie
Funklende og klar den sad!

13 Den var dem et Tegn saa vist,
At de saae den sande Christ,
Derfor neied' de sig glade,
Offrede paa gyldne Fade
Røgelse med søden Lugt!

14 Vil I Smaae ei ogsaa gjerne

See den lyse, milde Stjerne!
For den Konge dybt Jer neie,
Som Guds Rige har i Eie,
Og vil lukke Jer derind!

¹⁵ Seer Jer til den Himmel blaa,
Med de gyldne Stjerner paa!
Der den Stjerne ei I finde,
Men den er dog vist derinde:
Over Jesu Konge-Stoel!

¹⁶ |A:65| Thi det Barn, som var paa Jord,
Blevet er en Konge stor,
Og Han sidder nu deroppe,
Over alle Stjerne-Toppe,
Ved Gud-Faders høire Haand!

¹⁷ Neier Eder kun, I Smaae,
Han fra Himlen seer derpaa!
Sender Ham med Hjertens-Glæde
Lov og Priis til høie Sæde,
Det er Røgelse for Ham!

¹⁸ Stjernen ledte vise Mænd
Til nyfødte Konge hen,
I har og en saadan Stjerne,
Og naar I den følge gjerne,
Komme I til Jesum vist!

¹⁹ Denne Stjerne lys og mild,
Som kan aldrig lede vild,
Er Hans Guddoms-Ord det klare,
Som Han lod os aabenbare
Til at lyse for vor Fod!

|A:66|GSV3:183

Simeon.

No. 19.

Mel. Af Dybsens Nød vil jeg til Gud.

1 |**GSV4:131**Et helligt Liv, en salig Død

Hinanden kjærligt møde,
Som Fugle-Sangen sagte sød
En liflig Aften-Røde!
Saa svæver blidt, paa Gravens Rand,
Med Simeon hver hellig Mand
Guds Herlighed imøde!

2 At have stridt den gode Strid,

Og vandret ufortrøden,
Paa Livets Vei, til Endens Tid,
Hvor er det sødt i Døden!
Vel den, som Herren tro har tjent,
Sin Gjærning gjort, sit Løb fuldendt,
I Fred han skal henfare !

3 O Simeon, Du Hjertens-Mand,

O, tusindfold til Lykke!
Du prydet har din Tid og Stand
Med Hellighedens Smykke!
|**A:67**Du lod en Himmel-Vandring see
|**GSV4:132**Til Alderdommens sidste Snee,
Og tjente Gud paa Jorden!

4 Al Verdens Frelser var din Skat,

Du brugte dine Kræfter,
At tjene Herren Dag og Nat,
Det stræbte Du kun efter!
Du gik al Verdens Lyst forbi,
Og naa'de paa den trange Sti
En sød og salig Ende!

5 |**GSV3:184**Hvad Under da, at Gravens Bo

Dig ei forfærde kunde,
Du gik til Dødens Port saa fro,
Som Fugl i Frydens Lunde!
For Jesus smiled' i din Favn,
Du reiste glad i Herrens Navn
Til søde Himmerige!

6 O, Herrens Fred er end at faae,

Men den vil favnetages,
At Faa kun skjønnere ret derpaa,
Det høilig maa beklages;
|**A:68**Thi Sjælen faaer dog ingen Ro,

Før Hjertet i den sande Tro
Sin Jesus kjærlig favner!

Jesus som Barn i Templet.

No. 20.

Mel. Jeg raaber fast o Herre, eller: Jeg vil mig Herren love.

- ¹ Hvor stor er dog den Glæde,
At man med Jesus maa
I Herrens Tempel træde,
Og for Hans Aasyn staae!
Ja, Lykke over Lykke,
Som ei kan siges ud,
At Støvet sig tør smykke,
Som Jesu Kirke-Brud!
- ² Op Sjæl, og agt heel nøie
Paa Jesu Kirke-Færd,
Opgangen² fra det Høie
Gaaer i det Lave her,
|A:69Ja, ved Forældres Hænder
Gaaer her i Lede-Baand,
Han, som al Jordens Ender
Og Himlen har i Haand!
- ³ O Tempel, hvor din Lykke
Paa denne Dag er stor!
Gud vil din Forgaard smykke,
Alt som dit Alter-Chor,
O, lad dig dog forgylde
Af Herlighedens Glands,
Annam den Guddoms-Fylde,
Som overgaaer al Sands!
- ⁴ Men ak! Guds Tempels Ære
Er lagt i Støvet ned,
Nu Hver sig selv vil lære,
Af Jesus Faa kun veed,
Hans Ord, Hans Himmel-Tale,
Hans Pine og Hans Død,

Mod dem tør hver Mand gale
I Synde-Søvnens Skjød!

5 |A:70| Iblandt de Lærdes Skare
Sig Jesus sætter ned,
At høre og forfare,
Hvad de om Hannem veed;
De speide Skriften nøie,
Men *Jesus kjendes ei*,
Han staaer for hver Mands Øie,
Men *Stolthed siger: Nei!* –

6 O, hør os, Jesu milde!
O, dan vort Hjerte saa,
At aarle det og silde
Dit Tempel være maa!
Du selv vor Hjerne vende
Fra Verdens kloge Flok,
Og lær os Dig at kjende,
Saa har vi *Viisdom Nok!*

2

Morgen-Røden, see Luc. 1, 78.

|A:71|GSV3:186

Jesu Daab.

No. 21.

Mel. Jeg vil Din Priis udsjunge.

1 Mig lyster nu at træde
Hen ned til Jordans Flod,
Og bade mig med Glæde,
Hvor Herrens Fødder stod,
At see det store Haab,
Den Naade, Gud har skiftet,
Den Pagt, Han haver stiftet
Med mig udi min Daab!

2 *Der* Himmelen staaer aaben,
Der Faderen i Løn

Forkynder over Daaben:
Du er Min kjære Søn!
Der, i den dybe Dal,
Alt under Due-Vinger,
Sig hvælver brat Guds Finger
En herlig Bølge-Sal!

3 |A:72 Johannes vel med Føie

Maa høilig undres paa,
At sig for ham vil bøie
Den Største Øiet saae,
At Du, af hvem han selv,
Enddog han er en Døber,
At tvættes høit behøver,
Kom saa til Jordans Elv! –

4 |GSV3:187 Hvad skal da Støv og Aske,

Hvad skal da Jordans Vand!
Vil Reenhed selv sig vaske,
Som Hav i ringe Spand!
Saa vel Johannes feil,
Da han i Dig opdaged',
Hvad Faderen behaged':
Det rette Dydens Speil!

5 Nei, Du vil Dig kun bade

I Jordans blanke Flod,
For der at efterlade
Den Kraft, os giver Bod,
|A:73 Ja, for af Vand med Ord
Et Sjæle-Bad at blande,
Som renser trindt om Lande,
Til Gjæster ved Guds Bord!

6 Saa er vi da Guds Poder,

Som Piil ved Bækkens Rand!
Guds Kirke er vor Moder,
Hans Aand vor Trøster-Mand!
Paa Herrens Bøn vor Daab
Os Himlen skal oplukke,
Til Fryde-Sang for Sukke:
Det er vor Tro og Haab!

Jesus paa Havet.

No. 22.

Mel. Jeg vil din Priis udsjunge.

¹ |VU9:95| Hvad er det for en Snekke,
Og liden Færge-Baad,
Som har kun Bølge-Dække,
Til Redning intet Raad,
|A:74|GSV3:188| Som løftes høit i Sky,
Kun for saa dybt at bunde,
At den vel gaaer til Grunde,
Og aldrig sees paa Ny!

² O, *Jesus*, den Eenbaarne,
Han er jo dog ombord,
Kan disse Bølge-Taarne
Sig holde mod Hans Ord:
Mod Ordet af Guds Søn,
Som lærte Hjerter mange
For Hulken Takke-Sange,
Og Djævle ydmyg Bøn!

³ I Løftingen Han sover,
Mens Stormen tuder vild,
At vække dog vel vover
En Svend den Herre mild,
Ja, vaagne brat Han maa,
Thi Hans Disciplers Skare
Nu raaber: frels af Fare!
Ak, Herre, vi forgaae!

⁴ O, hvi er I saa bange?
Hvor er nu Eders Tro?
|A:75| Hvad er det, I forlange?
For Storm og Bølger Ro? –
Velan! vær stille Hav!
Ti kvær, Du Storm! jeg byder.
O see, Ham Bølgen lyder,
For Ordet Stormen tav! –

⁵ Saa gaaer det alle Dage

Med Kirke-Snekken fiin,
Hvor høit end Bølger brage
Ved hule Stormes Hviin,
|GSV3:189Det immer synes kun,
Som Herren hardt mon sove,
La'r gaae for Vind og Vove
Sin Ark til Havsens Bund!

6 Det er kun List, Han øver
Mod Helved' og dets Hær,
Det er kun Tro, Han prøver
Hos dem, Han haver kjær;
Det koster kun et Ord,
Da Storm og Bølger stærke
Det faae tilgavns at mærke:
Vi Herren har ombord!

7 **|VU9:96|A:76**Da maae sig Kæmper bøie,
Om end de knurre smaat,
Da maae sig Konger føie,
Alt efter Zions Drot,
Da raabe Mark og Fjeld:
Kom, lad os Herren love,
Som over Vind og Vove
Har Magt i Gry og Kveld!

Jesu Indtog i Jerusalem.

No. 23.

Egen Melodie.

1 **|GSV1:195**Fryd Dig, Du Christi Brud,
Imod Din Herre og Gud!
Forhaanden er Hans Naade,
Som Dig Propheten spaa'de!
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

2 **|A:77**Stat op, i Jesu Navn,
Nu gaaer der Syn for Savn:
Her rider Ærens Konning,

Glæd Dig, Du Zions Dronning!
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

3 Et Asen Hannem bær,
Dog er det Herre-Færd!
Hans Rustning synes ringe,
Dog kan Han Døden tvinge!
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

4 Sagtmodig Han og god,
I Sind og saa i Mod,
Har Dyrt og Godt at føre,
Det Bruden skal tilhøre!
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

5 |GSV1:196|Lad op nu Port og Dør
Saa høit, som aldrig før!
|A:78|Nu agter, med de Bedste,
Din Konning Dig at gjæste!
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

6 Strø Blomster paa Hans Vei,
Og spar Din Silke ei!
Lad bæres for Ham Palmer!
Lad sjunges for Ham Psalmer!
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

7 Umyndige og Smaae
Istemme ligesaa!
Den ganske Engle-Skare
Fra høien Himmel svare:
Hosjanna! Hæder og Ære
Skal denne vor Konning være!

|A:79|

Den hellige Nadveres Indstiftelse.

No. 24.

Mel. Jesu søde Ihukommelse.

- 1 “Fra Herrens egen Mund og Ord,
Og fra Hans Naades rige Bord
Har jeg annammet det, jeg her
Leverer Eder, En og Hver.
- 2 Det er Hans Nadvers Sakrament,
Hvori Hans Kjærlighed blev kjendt,
At Han sig hen i Døden gav,
Og vandt os Liv udi Sin Grav.
- 3 Udi den Nat, Han blev forraadt,
Af Vold og Uret undertraadt,
Da stifted' Han Sin Nadver' ind,
Oplod Sit Guddoms-Hjert' og Sind.
- 4 Da tog Han Brødet i Sin Haand,
Velsignede det med Sin Aand,
Brød det og sagde: Tager det,
Og æder nu en Himmel-Ret!
- 5 |A:8o Det Brød Mit sande Legem' er,
Som bliver offret for Enhver,
I derved mindes skal min Død,
Saatidt I æder dette Brød!
- 6 Han tog og Kalken ligesaa,
Velsignelse den lagde paa,
Og sagde: Drikker her Mit Blod
I Viin, som er en Naade-Flod!
- 7 O drikker Alle, lædskes nu,
Og kommer Mig derved ihu,
At Jeg drak ud med bredfuldt Maal
For Eder Dødens bittre Skaal!”
- 8 O Jesu, gjør det ved Din Aand,
At dog Guds egen Kraft og Haand
Bereder kan mit Hjerte saa,
Jeg værdig kan til Alters gaae!

- 9 Bestyrk Du selv min svage Tro!
Ryd Vantro af mit Hjertes Bo,
Saa jeg, til evig Salighed,
Slet Intet uden Jesum veed!
- 10 |A:81| Du med Dig selv mig saa foreen,
At Synd og Nød og Dødsens Meen
Os aldrig mere skiller ad,
Saa dør i Dig jeg fro og glad!
-

|GSV3:62

Jesu Lovsang.

No. 25.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- 1 |GSV1:508| |GSV4:147| Hører til, I høie Himle,
Hører til, I Engle-Chor!
Hører til, I Folk, som vrimle,
Slægt, som Jorderig' beboer!
|GSV3:63| Hører, hver som høre kan,
Hver, som Sands har og Forstand!
Alt det, som har Aand og Øre,
Lave sig nu til at høre!
- 2 *Jesus*, o vor *Jesus* sjunger!
O, en meer end Engle-Sang!
Tier alle Engle-Tunger!
Jesu Røst lad have Gang!
|A:82| Himlens hele Harmonie
Sættes nu i Melodie
|GSV1:509| Ved vor Jesu Mund og Hjerte,
Før Ham Døden skulde smerte!
- 3 O, Du Guds Apostel-Skare!
O, hvor Eders Hjerte-Grund
Maatte sig med Fryd opklare,
Der I tog af Jesu Mund
Isra-els Halleluja,

Priste Gud for Frelse fra
Det ægyptisk' Aag og Plage,
Og for Canans Fryde-Dage!

4 Ja, o søde Himmel-Sanger!
Du har vel opladt Din Røst
For al Verdens Folk og Fanger,
Takket Gud for denne Trøst:
At de skulle Frihed faae,
Og udi Guds Rige gaae,
Ved Dit Fængsel, Død og Smerte,
Og ved Sukket fra Dit Hjerte!

5 |[GSV4:148](#)O, hvor søde Himmel-Toner
Der dog paa Din Tunge laae!
|[A:83](#)Du, som Verdens Synd forsoner,
Sang, ret som Du Døden saae!
|[GSV3:64](#)Adam gik af Paradiis,
Græd for Herrens Vredes Riis,
Du igjen med Sang oplukker
Himlens Dør, – og Slangen sukker!

6 Stem Du nu mit svage Hjerte,
Stem min Tunge, Sjæl og Aand,
Saa jeg sjunger om Din Smerte!
Drei mig med Din Guddoms-Haand,
Saa Din Lov-Sang blive maa
Alt, hvad Sjælen nynnner paa,
Saa jeg drive kan og dræbe
Døden, med Din Død paa Læbe!

7 Syng min Sjæl, og lad det høre,
Der er Glæde i din Graad,
For det klang dig sødt i Øre:
Slangen mistet har sin Braad
Syng om Ham, som for dig leed,
Meer end nogen Engel veed!
|[GSV1:510](#)Tro og syng, saa skal du stige
Syngende til Himmerige!

|[A:84](#)|[GSV3:497](#)

Jesus i Urte-Gaarden.

No. 26.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- 1 Over Kedron Jesus træder,
Med frivillig Aand og Mod,
Græder, alle Øine, græder,
Græder, om I kunde, Blod!
See, hvor Bladet sig har vendt,
Alle Buer er nu spændt,
Og paa Jesum ene sigter:
Isra-el sin Konge svigter!
- 2 |GSV3:325| David engang, tung om Hjerte,
Gik hen over Kedrons Vand,
Fuld af Harm, af Graad og Smerte,
Flygtig i sit eget Land,
Men, o Jesu, maatte Du,
Ikke ængstes mere nu?
Du, som Dig til Døden skynder,
Bær' al Verdens Sorg og Synder!
- 3 |A:85| Vil Du, i Din Nød og Møie,
Hen til Olje-Bjerget gaae,
Der er intet Træ for Øie,
Som Freds-Frugter voxe paa;
Krig og Strid og Mord og Død,
Pine, Plage, Spot og Nød
Synes af hver Knop at sprude:
Freden er for Jesus ude!
- 4 Gaaer Du ind udi en Have,
Som er Folkets Fryde-Sted,
Angest vil sig strax tillave,
Følger Dig i Hælen med!
Kom, o Adam, kom og see
Ind udi Gethsemane!
See, hvor dine søde Lyster
Helved-Angest af Ham kryster!
- 5 |GSV3:326| See, hvor skjælte Jesu Lemmer,
See, hvor ryster Gud og Mand!
Tænk, hvor Syndens Byrde klemmer,
Døden stormer Livsens Land,

|A:86 Trænger sig i Jesu Blod,
Kniber ved Hans Hjerterod,
Slider, saver, skjær' og stinger,
Som ti tusind' giftig' Klinger!

6 See, hvor vaandefuld Han falder
Ned, med Bøn udi Sin Nød,
Trende Gange Gud paakalder,
Beder, at den bittre Død
Og den Kalk maa vige hen,
Er dog strax tilfreds igjen!
Hvad Hans Fader kun behager,
Derimod han gjerne tager!

7 See, hvor Han med Døden strider,
Ængstet i Sin Hjerterod!
See, hvor Otter-Slangen bider,
Og ophidser alt Hans Blod!
See, o see, hvor ængstes Han!
See, hvor giftig var den Tand,
Som med Dødens kolde Smerte
Brød Guds Søns det rene Hjerterod!

8 |A:87 See, hvordan at Blodet dryber
Ud af hvert Hans Svede-Hul!
Døden i hver Aare kryber,
Gjør Hans Ansigt sort som Kul;
Græsset, hvor min Jesus laae,
Fik en blodig Dugg oppaa
Af Hans Aarers Purpur-Kilde:
Ak, hvor led da Jesus ilde!

9 Men, o Blomster! I, som kunde
Vædes af den Dugg saa reen,
I lyksalig Stund oprunde
I dog under Palme-Green!
Blomsterne i Paradiis
Bær' mod Eder ingen Priis;
Thi det Blod, som Eder farved',
Gjør, at jeg har Himlen arvet!

10 |GSV3:327 Naar jeg som et Blomster visner,
Naar jeg tørres skal som Hø,
Naar selv Blodet i mig isner,
Naar jeg daane skal og døe,
|A:88 Lad den kolde Sved kun staae

Paa min Kind og Læbe blaa:
Lydt min Jesu Blode-Draaber
For min Sjæles Frelse raaber!

Jesus for Annas og Caiphas.

No. 27.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- ¹ Længe haver Satan spundet
Snære-Garn til Jesu Haand,
Synden kraftelig har tvundet
Paa de stærke Helved-Baand,
Himlen er i Baand og Bast,
Ja, Guds egen Søn er fast,
Han en Fange nu er bleven,
Og omkring i Skjændsel dreven.
- ² |A:89| See, hvordan de Hannem slæber,
(Om Han end frivillig gaaer)
Grumme Hænder, slemme Læber
Driver, drager, skjænder, slaar!
Hver er fuld af Hævn og Harm,
Frygter dog for stor Allarm;
Han maa følge, hvor de render,
Som et Lam i Ulve-Tænder!
- ³ Annas er end ei i Senge,
Vaagen er den gamle Skalk,
I hans Huus de Jesum trænge,
Som en Due til en Falk,
Og derfra til Caipham,
Hvor Ham møder Spot og Skam,
Vold og Uret paa Ham falde,
Oprørt af al Ondskabs Galde!
- ⁴ Solen er alt under Lide,
Men Retfærdighedens Soel,
Jesus, staaer ved deres Side
Og for deres Spotter-Stoel;
|A:90| Lyset kom til dennem ind,

Dog er Hver i Sindet blind,
Klerke spørge om Hans Lære,
Dog de troe den Tant at være!

5 Vil Han for Sin Lærdom tale
Med en sær Sagtmodighed,
Løgn tør strax mod Sandhed prale,
Knytte Næven, blive vred,
Og en Kindhest give Ham,
Uden Blussel, uden Skam,
Gud maa tage Munde-Daske
Af en Skalk, der er kun Aske!

6 Falske Vidner nu opsøges,
Og hvo Løgn kan digte bedst,
Onde Folkes Tal forøges,
Ræv skal sidde Retten næst;
Jesu Ansigt spytted paa,
Skjult med Skam, Han høre maa,
At Han sige skal og gjætte,
Hvo Ham saa tør forurette!

7 |A:91| Sluttet er det Raad og Rænke,
At Han dræbes skal og døe,
Han paa Skaansel tør ei tænke,
Hører, hvor de Hunde gjøe:
At Han skal faae Dødens Løn,
For Han kalder Sig Guds Søn!
Det Han er, maa Han ei være,
Alle Mand tør *Gud* vanære!

8 Skal og jeg for Sandhed lide,
Skal jeg haanlig spytted paa,
Vil man mig paa Tunger slide,
Skal jeg Munde-Daske faae,
Lad mig da i Troen see
Al den Haanhed, Spot og Spee,
Som Du vilde for mig bære,
Til min Fryd og evig' Ære!

9 Vil man og med Døden true,
Lægge mig al Skjændsel paa,
Gid min Sjæl maa da beskue,
Hvor taalmodig man Dig saae,
|A:92| Der Du vidste Dødens Dom
Kunde ei gaaes udenom;

Saa skal al Din Meen og Møde
Dødens Tanker mig forsøde!

Peders Fald.

No. 28.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- ¹ Ingen Høihed, ingen Ære,
Ingen slig Fuldkommenhed
Kan der under Solen være,
At den sig forsikkret veed
For at gjøre Synde-Fald;
Intet Embed', intet Kald
Selv den Troeste betrygger
Imod Gru for Dødens Skygger!
- ² |A:93 Ingen gjøre sig de Tanker,
At han ikke snuble kan!
Af vor egen Styrkes Anker
Skuffes vi paa vilden Strand;
Ingen sig formaste maa,
Om han end idag kan staae,
Thi han kan i Morgen falde,
Og sig ulyksalig kalde!
- ³ Store Helgen' ogsaa haver
Adams Kjød og Klæder paa,
Deres høie Himmel-Gaver
De i Leer-Kar bære maae;
Kom og see, hvor Peder faldt,
Der det om hans Troskab gjaldt!
Jesus da hans Løfter savner,
De fløi bort som Røg og Avner!
- ⁴ Han ved Ilden, naar han gyser,
Veed sig vel at gjøre varm;
Men Guds Kjærlighed dog fryser
I hans Hjerte, Bryst og Barm;
|A:94 Naar en Pige spørger ham
Om han kjender det Guds Lam?

Han tre Gange Jesum nægter,
Og med Synd mod Døden fægter.

5 Hanen galder og forkynder
Nattens Gang; men Peder ei
Kjender Gang i sine Synder,
Han er paa den brede Vei;
Han forbander sig og svær,
At ham Jesus fremmed er,
Og, midt i hans Synd og Laster
Jesus Øie paa ham kaster. –

6 Peder! est Du da en *Klippe*,
Som Guds Kirke bygges paa?
Hvor kan Du da saadan *glippe*,
Og i Storm ei bedre staae?
Nei, vor *Jesus Klippen* er,
Og Hans Ord, som alting bær',
Det staaer fast og aldrig rygges,
Paa *Hans Ord* Guds Kirke bygges!

7 |A:95 Ingen Sorrig og Elende
Dig, o Jesu, hindre kan,
Fra Dit Øie at henvende
Paa den usle, faldne Mand;
Han og mærked', at Du saae
Alt, hvad i hans Hjerte laae,
Og hvad Skyld der i ham findes,
Saa med Graad Dit Ord han mindes!

8 Peder faldt, og blev oprettet
Ved Din Naades store Arm,
O min Jesu, det har lettet
Synde-Stenen i min Barm!
Naade Du hos mig ogsaa
Lade vil for Retten gaae,
Være med Din Trøst tilstede,
Naar, som Peder, jeg vil græde!

|A:96

Pottemagerens Ager.

No. 29.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- ¹ Pengene, som Judas slængte
I de onde Præsters Skjød,
Og den Løn, hvorfor han hængte,
Som hans fule Indvold' brød,
Vil ei deres Hykler-Sind
I Guds Kiste lægge ind,
Kirke-Blokken vil de spare,
Men ei *Hjerterne* forvare!
- ² Derfor det dem saa behager,
At de Penge gives skal
For en Pottemagers Ager,
Som for denne Priis er fal,
At og Pillegrime kan
Faae et ringe Hvile-Land;
Dennem der de vil begrave,
Som blandt Guds Folk Lodd ei have!
- ³ |A:97 O min Jesu! o, mig fattes
Sands i disse dybe Ting!
Himlen kan mod Dig ei skattes,
Og ei hele Verdens Ring,
Fuld af Perler, Sølv og Guld; –
Dog kan nogle Fødder Muld
Mod Dit Værd, o Jesu! sættes:
Aldrig det af mig forgjættes!
- ⁴ Udaf Verdens Jord og Ager
Jeg med Adam tagen blev,
Gud, Du est min Pottemager,
Og Dit Forsyn Hjulet drev!
Dine Fingre danned' mig
Allevegne underlig:
Gid mit Leer-Kar ikkun bære
Almagts-Præget, Dig til Ære!
- ⁵ Jeg var fremmed, (Gud det bedre!)
Som jeg daglig mindes vel,
Jeg, saavel som mine Fædre,
Fremmed var fra Isra-el;
|A:98 Men nu Deel vi har og Part

I Dit Folk, med Guddoms-Art,
Nu har vi et Gravsted fundet,
Som ved Jesu Blod er vundet!

6 Fremmed' er vi alle Dage,
Pillegrime i vor Færd;
Naar engang vi skal afdrage
Vandre-Klædet, som vi bær',
Og i Jorden lægge ned
Al vor Pragt og Herlighed:
Tak, o Jesu, vi mon eie
I Din Grav et roligt Leie!

7 Det er nu mit Hjertes Glæde,
Mens jeg boer i dette Leer,
Ved hvert Fjed, som jeg mon' træde,
At jeg stunder meer og meer
Til det Sted, hvor jeg en Vraa
Skal udi Guds Ager faae,
Hvor jeg voxer op med Hveden,
Herliggjort for Evigheden!

|A:99 |GSV3:189

Jesus for Pilatus.

No. 30.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

1 Jesus, som skal Verden dømme,
Til Pilati Dom-Huus maa,
|GSV3:190 Under Jøde-Baand og Tømme,
Fuld af Spot og Skjændsel gaae;
For en Hedning, som ei veed
Om Guds Ord og Lov Beskeed,
Han Sig lade maa anklage,
Ja, mod Vold og Uret tage!

2 I, som Kul mon overkridte,
Skye det Thing-Huus som en Pest,
For ei Eder at besmitte

Til den store Paaske-Fest,
Gjerne dog i Lasters Dynd,
Løgn og Mord og blodig Synd,
Sjæl og Hjerte slet nedsænke,
Og alt Ondt mod Gud optænke!

3 |A:100 Du, for Hvem al Verden ryster,
Fra Hvis Ansigt Lynet gaaer,
Jordens Fyrster slaaer og kryster,
Som et ringe Potte-Skaar;
Dig den usle Trælle-Æt
Truer nu med Lov og Ret:
Lammets Ret i Støvet træder
Ulve nu i Faare-Klæder!

4 End vil ei Pilatus være
Saa forhærdet i sin Sjæl,
Han jo, til sin Dom-Stoels Ære,
Spørger smaat om Ret og Skjel,
Om hvad Lys i dunkel Sag
De kan bringe for en Dag,
Da ei dømmer uden Brøde
Romer-Retten selv en Jøde!

5 See, nu svulmed' Edder-Lunger,
Gift nu spyed' Slange-Mund,
|GSV3:191 Aldrig værre Orme-Tunger
Spotted' Gud og Sandheds Grund;
|A:101 Hvad de lyve, det skal staae
Som en Muur at bygge paa;
Nok det være skal at sige:
Han i Ondskab har ei Lige!

6 Dog, for Løgneren kort at fatte,
Lyder det: endog til Rom
Han forbyder Folk at skatte,
Oprør er sin egen Dom,
Over ganske Jøde-Land
Efter Kronen griber Han;
Hvo sig selv en Konge kalder,
Klart fra Keiseren affalder!

7 Om Sit Rige og Sin Krone
Jesus da et Spørgsmaal faaer,
Og bekjender, at Hans Throne
Vel paa faste Fødder staaer,

Skinner dog ei over Muld,
Som af Elfenbeen og Guld;
Thi Han throner, sandt at sige,
Kun med Gud i Sandheds Rige!

8 |A:102 Saadant ei Pilatus ændser,
Spør' ei til det Rige Vei,
Inden Romer-Rigets Grændser,
Godt han veed, det findes ei;
Hvad er Sandhed! siger han,
Som en oplyst Verdens-Mand,
Vender Rygg, hvor ham er givet
Syn af Sandheden og Livet!

9 Dog Pilatus maa bekjende,
Noget veed han, som er sandt,
|GSV3:192 Da Forhøret var til Ende:
Jesus han uskyldig fandt;
Men om Præste-Loven kan
Finde Feil hos sagløs Mand,
Han ei Jøder vil formene,
Den Uskyldige at stene!

|A:103 |GSV3:192

Jesus dømmes.

No. 31.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

1 Rettens Spiir det er nu brækket,
Kjærlighed er bleven kold,
Hykleren har kastet Dækket,
Uskyld møder Trods og Vold,
Løgn er ført i Konge-Dragt,
Sandhed afviist med Foragt,
Uret klæder Dommer-Sæde:
Stene maae derover græde!

2 Aldrig under Himlens Bue,
Og det hvalvte Stjerne-Tag,

Var der slig en Dom at skue
I saa klar en retviis Sag!
Uden Skyld og alt Beviis
Dømmes her til Livs Forliis
Han, som Sandhed er og Naade:
Det er Urets mørke Gaade!

3 |A:104| Vel Pilatus sine Hænder
Tvætter smukt i Kilde-Vand,
Og sin Uskyld forevender,
For han er en plaget Mand,
|GSV3:193| Men Uskyldighedens Blod
Ei aftvætter nogen Flod,
Vaske Hænder end hinanden,
Hjertesort er Gjernings-Manden!

4 Folk der findes dog i Skare,
Som til Ondt har bedre Mod,
Og med Raab i Sky tør svare:
Paa vort Hoved *Jesu* Blod!
Hævnes maa, om Han har Ret,
Det paa os og al vor Æt!
Saa gjør Falskheds Brænde-Mærke
Folk til Ondskab djævla-stærke!

|A:105|

Jesu syv Ord paa Korset.

No. 32.

Mel. Jesu søde Ihukommelse.

1 |GSV1:511| |GSV4:148| Gak under Jesu Kors at staae,
O kjære Sjæl! og med Attraa
Kys Jesu Fødder, og giv Agt
Paa hvad Han har til Afskeed sagt!

2 |GSV4:149| Han først for Sine Fjender bad:
*“O, kjære Fader dem forlad;
Thi hvad de gjøre, veed de ei,
Gaae blinde paa den brede Vei!”*

- 3 O Jesu! bed Du og for *mig*,
Du seer, hvor blind og skrøbelig
Jeg er i al min Vei og Værk,
Men ved *Din* Bøn jeg bliver stærk!
- 4 Du dermed til Din Moder saae,
Hvor jammer-fuld hun monne staae,
Som stødt igjennem Sjæl og Liv
Med Morder-Sværd og Dræbe-Kniv!
- 5 |A:106| En anden Søn Du hende gav
Til Lindring, Trøst og Støtte-Stav:
|GSV1:512| *“Johannes, tag Dig hendes Sag
Som Moders an, fra denne Dag!”*
- 6 Om *jeg*, o Jesu! og skal staae
Forladt, forhadet, med Korset paa,
Ja, venne-løs blandt Rov og Ran:
Send et Guds Barn, som ta'er mig an!
- 7 Den Røver, som i Dødens Strid
Slog troende til *Dig* sin Lid,
Din Miskundhed til evig Priis,
Du fast tilsagde Paradiis!
- 8 Lad mig og i min sidste Stund
Det høre af Din egen Mund:
|GSV4:150| *“Du være skal idag med Mig
I Paradiis, i Himmerig!”*
- 9 Det fjerde Ord var græsseligt,
Og aldrig hørte Himlen Sligt:
*“Min Gud, min Gud! hvi haver Du
I denne Nød forladt Mig nu!”*
- 10 |A:107| For *min* Skyld blev Du saa forladt,
Og af Guds Vrede tagen fat,
At aldrig *jeg* forlades skal
I Dødens grumme, dybe Dal!
- 11 At Vredens Lyn er og en Ild,
Det følte Du, o Frelser mild!
“Mig tørster,” sagde Du, og fik
Af Æddike saa suur en Drik!

Saa tømte i den bittre Skaal
Du Kalken ud med bredfuldt Maal!
|GSV1:513 Den søde Gift drak Adam først,
Men Du fik Galden i Din Tørst!

¹³ O Trøstens Ord: *“Det er fuldbragt!”*
Et bedre Ord blev aldrig sagt,
Opfyldt er Lov og Propheti,
Afskaffet Dødens Tyranni!

¹⁴ Det sidste Suk, min Jesus gav,
Det stiller Storm paa Verdens Hav,
Han sagde: *“Fader, i Din Haand
Befaler jeg Min Sjæl og Aand!”*

¹⁵ **|A:108** Det Ord, det Ord sig trænge ind
Udi mit Hjerte, Sjæl og Sind,
Og blive saa det sidste Ord,
Jeg tale skal paa denne Jord!

Jesu Opstandelse.

No. 33.

Mel. Guds Godhed ville vi prise.

¹ I Døden Jesus blunded',
I Graven lagdes ned,
Har nu dog overvundet
Al Dødens Bitterhed;
Nu rinder op saa klar
Den Soel med Lys og Glæde,
Som i sit Jorde-Klæde
Saa slet formørket var.

² I Gry, ved Engle-Styrke,
Blev Stenen væltet hen,
Af Gravens Sted hin møke
Opstod vor Sjæle-Ven,
|A:109 Seer I Blødtørstige,
Som Jesus nys ombragte,
Som Ham paa Korset strakte,

Seer Jesum levende!

3 Med Lov vor Mund udbryder
Om Jesu Herlighed,
Det hele Land sig fryder,
Fordi Hans Ord er skeet,
Sit Løfte holdt Han vist;
Thi sjunger alle Munde
Af dybe Hjertens Grunde:
Tak skee Dig, Herre Christ!

4 O, mægtig' Seier-Herre,
Som Fjendens hele Magt,
Dit store Navn til Ære,
Har under Fødder lagt,
Hjælp os at kæmpe saa,
At, naar vor Strid har Ende,
Vi Palmer kan i Hænde
Og Seiers-Krone faae!

|A:110

No. 34.

Mel. Nu velan, vær frisk tilmode.

1 |GSV1:534| Som den gyldne Soel frembryder
Gjennem den kulsorte Sky,
Og sin Straale-Glands udskyder,
Indtil Mørk' og Mulm maae flye:
Saa min Jesus af Sin Grav,
Af det dybe Dødens Hav,
Opstod herlig fra de Døde
I en Paaske-Morgen-Røde.

2 Tak, o store Seier-Herre!
Tak, o Livsens Himmel-Helt,
Som ei Døden kunde spærre
I det helved-mørke Telt!
Tak, fordi at op Du stod,
Og fik Døden under Fod!
Ingen Tunge kan den Glæde
Med tilbørlig Lov udkvæde!

3 Jeg kan finde i mit Hjerte,

At min Sjæl har Trøst deraf,
Som kan lindre al min Smerte,
|A:111Naar jeg mindes kun Din Grav,
|GSV1:535Hvor med Engle-Vagt Du laae,
Tændte Lys i mørke Vraa,
Og stod op med Kraft og Ære:
Hvad kan større Glæde være!

4 Snubler jeg paa glatte Veie,
Synker jeg i Armod ned,
Ligger jeg paa Syge-Leie,
Vaandes jeg i Usselhed,
Ligger jeg fortrængt, forhadet,
Og af Verden slet forladt,
Skal jeg Huus i Graven tage,
O, der er dog Haab tilbage!

5 Synd og Død og alle Pile,
Som af Satan skydes kan,
Ligge brudte ved Din Hvile,
Udi Gravens mørke Land!
Der begrov Du dem, og gav
Mig en sikker Trøste-Stav,
At, til Din Opreisnings Ære,
Jeg skal Seiers-Palmen bære!

6 **|A:112**Søde Jesu, giv mig Naade
Ved Din gode Hellig-Aand,
At jeg saa min Gang kan raade,
Og veiledes ved Din Haand,
At jeg ei skal falde hen
Udi Dødens Svælg igjen,
Hvoraf Du engang mig rykte,
Der Du Døden undertrykte!

No. 35.

Mel. Fryd Dig, Du Christi Brud.

1 **|GSV1:532**Op Sjæl, bryd Søvnens af,
Og hast til *Jesu* Grav!
Han gik for Dig i Døden,
Som Soel i Aften-Røden;
Men staaer nu op med Ære:
Guds Navn velsignet være!

2 |[GSV1:533](#)|[GSV4:152](#)Bort, du beseigled' Steen,
Som gjenner *Jesu* Been,
Du kanst Ham ei indlukke,
[|A:113](#)Guds Søn ei saa vil bukke,
At knæle til Hans Ære,
Guds Engel dig skal lære!

3 O, store Søndags-Syn!
Velkommen, klædt i Lyn,
Liv-Tjener fra det Høie!
See, hvor sig Kæmper bøie!
Saa daane Stjerne-Hære,
Naar Soel staaer op med Ære!

4 O, prægtig' Morgen-Glands,
Som overgaaer al Sands!
Guds Søn, vor Soel, er oppe,
Sig gjennem Mørkets Troppe
Han kæmpet har med Ære:
Hans Navn velsignet være!

5 O, salig' Paaske-Dag!
Nu vundet er vor Sag!
Lang-Fredags bittre Minde
Som Dugg for Solen svinde!
Indviet Dagen være
Til den Opstandnes Ære!

6 [|A:114](#)|[GSV4:153](#)Trods dig, du Dødens Brodd,
Nu har du mist' din Odd!
Trods alle Gravens Vagter!
Trods alle Mørkets Magter!
I tabte med Vanære:
Guds Navn velsignet være!

7 Ei frygter nu jeg Død,
Ei Blund i Jordens Skjød,
[|GSV1:534](#)Mit Støv vil *Jesus* vække,
Min Skam vil Han tildække
Med Herlighed og Ære:
Hans Navn velsignet være!

8 O Jesu! lad mig saa
Fra Synde-Lyst afstaae,
Jeg op kan staae med Glæde,

Og for Dit Ære-Sæde,
Som Engle mig det lære,
Halleluja frembære!

|A:115

No. 36.

Mel. Som den gyldne Soel frembryder.

¹ |VU9:108|GSV1:555|GSV4:155 Tag det sorte Kors fra Graven!

Plant en Lilje, hvor det stod!
Ved hvert Skridt i Dødning-Haven
Blomster spire for vor Fod!
Engle-Vinger paa vor Grav,
For den brudte Vandrings-Stav!
Phænix-Fugl for Aske-Krukke!
Fryde-Sang for hule Sukke!

² Himlen sortned', der *Han* blegned',

Som os købte med Sit Blod;
Graven lyste, Mørket segned',
Da forklaret Han opstod!
Ton, vor Lov-Sang! høit i Sky,
Sødt i Paaske-Morgengry:
Jesus Christus er opstanden!
Evig lever Guddoms-Manden!

³ See *Maria Magdalene*!

Hænder nys hun vreed i Gru,
Sukked', til at røre Stene:
|A:116|Hvor, ak, hvor er Herren nu!
|GSV4:156|See, af Øiets Taare-Flod
Morgen-Solen mildt opstod!
I den Grav, hvor Han har hvilet,
Hun har fundet Engle-Smilet!

⁴ |VU9:109|Brister, alle Helgen-Grave!

Herrens Røst, i Dæmring sval,
|GSV1:556|Lyder i de Dødes Have,
Skaber Lys i Skygge-Dal!
Herren kalder, men ei nu:
Synder, Adam! hvor er Du?
Sødt det toner, Engle tie:
Her er Frelseren, *Marie*!

5 Ja, Han er her, Guddoms-Manden!

Sprængte er nu Dødens Baand!

Han er visselig opstanden,

Og Hans *Ord* er *Liv og Aand*!

Bod vi fik for alle Savn;

Staaer nu op, i *Jesu* Navn,

Alle Herrens Dvale-Døde,

Med den gyldne Morgen-Røde!

6 |A:117| Stander op, og seer Guds Finger

I den klare Vidne-Krands!

Iler did paa Ørne-Vinger,

Hvor Han straalere i Sin Glands!

Iler did i Herrens Fjed,

Hvor Han os beredte Sted,

Hvor sig aabner, i det Høie,

Himlens Dyb for Støvets Øie!

7 Jord, som af din Vinter-Dvale

Vaagner i den milde Vaar!

Moder-Støv, som skal afmale

Aarlig dine Frænders Kaar!

|GSV4:157| I din Kjortel lysegrøn,

Virket, som vort Haab, i Løn,

Som vor Længsels Toner klinge,

Breed du ud din Blomster-Vinge!

|A:118|

No. 37.

Mel. Søde Jesu, vi er her.

1 |GSV1:544| *Jesus* lever, Graven brast,

Han stod op med Guddoms-Vælde,

Trøsten staaer som Klippen fast:

At Hans Død og Blod skal gjælde!

Lynet blinker, Jorden bæver,

Graven brast og *Jesus* lever!

2 *Jeg* har vundet, *Jesus* vandt;

Døden veeg for Livets Seier!

Lyset Mørkheds Fyrste bandt,

Fri er den, som *Jesus* eier!

Aaben har jeg Himlen fundet,

Jesus vandt, og jeg har vundet!

|A:119

Vandringen til Emaus.

No. 38.

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

¹ |GSV4:326| Hvor lifligt er det dog at gaae
Med Jesu Ord i Munde,
Hans Liv, Hans Død at tænke paa,
Og alt Hans Værk begrunde!

² Uventet Glæde, angenem,
De to Disciple finge,
Da sammen fra Jerusalem
Til Emaus de ginge!

³ Om Jesu Kors, Hans Død og Grav
Var deres Vandrings-Tale,
Som dem et Smerte-Minde gav,
Det ei de kunde svale.

⁴ Men Jesus var dog i den Nød
Saa ganske nær tilstede,
At Han, de tænkte være død,
Var standen op med Glæde.

⁵ |A:120| Men Blindhed dem i Øine sad,
Saa de Ham ikke kjendte,
Før Han om Sig hvert Skriftens Blad
Til Grund-Forklaring vendte.

⁶ Du blev dog, Jesu, som de bød,
Der det ad Aften lakked',
Og blev saa kjendt, den Tid Du Brød
Tog i Din Haand og takked'!

⁷ Da kjendte de den Himmel-Glød,
Som dem i Hjertet rørte,

Der om Sin Lidelse og Død
Han Skriftens Ord udførte.

8 De vendte saa med Glæde hjem,
Guds Under-Værk at ære,
Og ginge til Jerusalem,
De Andre og at lære.

9 O Jesu, o, Du veed jeg gaaer,
Din Pillegrim og Borger,
I disse korte Verdens Aar
Fuld af titusind' Sorger!

10 |A:121|GSV4:328 Dig vandrer jeg saa gjerne med,
Opstandne Jesu lille!
Til Himlen jeg i Dine Fjed
Saa gjerne følges vilde!

11 O, følg dog med, jeg slipper ei!
O, drag mig, naar jeg ikke
Saa fyrig er paa Himlens Vei,
Hvor Torne Foden stikke!

12 Maaskee min Aften-Stund er nær,
I Ungdom eller Alder,
O, vær mig Lys med lifligt Skjær,
Naar Aften-Duggen falder!

13 Saa skal jeg grandt, o Jesu kjær,
Dig og Din Fader kjende,
O, gid kun saa min Vandrings-Færd
Var kommen vel til Ende!

|A:122

Jesu Himmelfart.

No. 39.

Mel. Om Himmeriges Rige saa ville vi tale.

1 |GSV1:579| Min Sjæl og Aand opmuntre dig,

At see hen ind i Himmerig,
Hvor Jesus Han opstiger,
Vel ikkun seent du Herren naaer,
Dog see, du Haabets Vinger faaer,
Hvormed du efter higer,
Og i den Glæde kiger!

2 Den Sky, der Ham af Syne tog,
Den følger jeg, og tænker dog,
Den skal Ham ei bedække,
Jeg jo maa trænge til Ham ind
I Tro, i Haab, i Sjæl og Sind;
Han skal mig Haanden række,
Min Andagt at opvække.

3 I hvide-klædte Vidner, som
Stod hos, der til Sit Herredom
Min Jesus vild' opfare,
|A:123I minde mig, jeg op skal staae,
Og frem i hvide Klæder gaae,
Naar Han mig vil forklare
Med Himlens Engle-Skare!

4 Til Himlen foer mit Hoved op,
Jeg, som et Lem paa Jesu Krop,
Vil glad i Aanden være,
At jeg engang og komme kan
Til det forjætted' Himlens Land,
|GSV1:580Min Krone-Krands at bære,
I evig Fryd og Ære.

5 Jeg veed og i mit Hjerte troer,
At, som Han op til Himlen foer,
Han saa igjen skal komme:
O, kom da, søde Jesu, kom,
At aabne Himlens Helligdom
For alle Dine Fromme:
Da Savnets Tid er omme!

|A:124

No. 40.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- ¹ |GSV1:580| Lov og Tak og evig Ære
Skee Dig, Guds eenbaarne Søn,
Som en Tjener vilde være
For det usle Adams Kjøen!
Søde Jesus, lær Du mig,
Tro igjen at tjene Dig,
Dig og Dine Venner kjære,
Herre til Gud Faders Ære!
- ² Lad mig aldrig Dig forsage,
Om end Kors og Kummer mig
Maae i denne Verden plage,
Men ret hjertens-inderlig
Elske Dig indtil min Død,
Som forsøder al min Nød,
Med Dit Navn og med Din Naade:
Daglig Trøst og evig Baade!
- ³ Tak for al Din Fødsels Glæde!
Tak for hvert Dit Guddoms-Ord!
Tak for Daabens Himmel-Væde!
|A:125| Tak for Livets Naade-Bord!
|GSV1:581| Tak, for Du udgjød Dit Blod!
Tak, for Du igjen opstod!
Tak for Kronen, jeg skal finde,
Hvor Du er i Himlen inde!

No. 41.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

- ¹ |VU9:102| |GSV1:587| Vai nu Dannebrog paa Voven,
Rul nu Bølge himmelblaa!
|GSV1:588| Spring nu ud, hver Bøg i Skoven,
Sjunger alle Fugle smaae!
Lilier, i Høitids-Dragt,
I, som fik, trods Konger, Pragt,
Samler Eder, som vi synge,
Mens det kimer, tæt i Klynge!
- ² Han, der under Vinters Hjerte
Fødtes under Hytte-Tag,
Han der vaanded' Sig i Smerte
Under Jevndøgn-Stormens Brag,
Støvets Søn med Kjød og Blod,

Han af Gravens Skjød opstod,
|A:126|Ja, opstod, som Blomst udspringer,
Stak i Sky paa Ørne-Vinger!

3 Glæd Dig, Jord, af al Din Styrke,
Syng for Herren høit i Sky!
Alle Himlens Engle dyrke
Barnet, født i Davids By!
Evig throner Støv med Aand
Salig ved Guds høire Haand,
Sender fra Sit Herre-Sæde
Støv paa Jorden Himmel-Glæde!

4 |VU9:103|Han, som var paa Jorden lille,
Sidder nu den Største næst,
Derfor skal hvert Sang-Værk spille
Paa den store Pindse-Fest!
Alle Tunger stemme da
Sammen i Halleluja,
For den Ild, som, naar de gløde,
Skaber Himmel-Toner søde!

5 Føle skal det Folke-Vrimlen,
Ja og *Amen* er Guds Ord!
Jorden løftet er mod Himlen,
|GSV1:589|Himlen sænket er mod Jord!
|A:127|Stigen reist til Engle-Gang,
Under Støvets Fryde-Sang,
Tone-Stigen fra vor Tunge
Didop, hvor Serapher sjunge!

6 Ja, vort Hoved er deroppe,
Jesus Christus, Gud og Mand,
Over alle Stjerne-Toppe
Throner høit i Vælde Han,
Kalder os, som troe Hans Ord,
Legem Sit og Lys paa Jord;
Frit blandt Engle det fortælles:
Støv med Gud har Aand tilfælles!

7 Derfor kommer han tilbage
Aabenlyst, som han opfoer,
Kroner herlig Sine Dage,
Vækker Døde med Sit Ord,
Vinker mildt, med Kalken ny,
Legem Sit til Sig i Sky,

Peger paa Sit Ære-Sæde,
Siger: hviil i salig Glæde!

|A:128

No. 42.

Mel. O Drøvelse.

¹ |GSV1:581 Drag, *Jesu*, mig

Op efter Dig,
Saa følger jeg med Længsel,
Siden Du, o *Jesu*, gik
Ud fra Verdens Trængsel!

² Drag, *Jesu*, mig

Op efter Dig
Fra Verdens Myre-Tue,
At jeg ikke mere skal
Hendes Jammer skue!

³ Drag, *Jesu* mig

Op efter Dig,
Med Zions Brude-Skare,
At jeg ei til Skyggers Land
Skal med Sorg nedfare!

⁴ Drag *Jesu*, mig

Op efter Dig
|A:129 Til Himlens Fryde-Bolig,
Verden er for dine Smaa
Vildsom og urolig!

⁵ Drag, *Jesu*, mig

Op efter Dig,
Til Himlen op at fare,
Der at staae, med Fryde-Sang,
I de Frommes Skare!

**Den Hellig-Aands Udgydelse og
Virkninger.**

Mel. Jesu søde Ihukommelse.

- 1 | **GSV1:65**o Nu rinder op vor Pindse-Fest,
Gud Hellig-Aand, vær Du vor Gjest,
Som kraftig, i hvert Kirke-Aar,
Fra Gud-Fader og Søn udgaaer!
- 2 | **A:13**o O, helligste Treenighed,
Vort arme Hjerter Du bered',
At det Dit Tempel være maa,
Som aabent kan og prydet staae!
- 3 | **GSV1:65**1|**GSV5:6**1o Kom, Hellig-Aand og Vidne giv
I os, at Jesus er vort Liv,
Og at vi ei af Andet veed,
End Ham til Fred og Salighed!
- 4 Kom, Sandheds Aand, og led os saa,
At vi paa Klarheds Veie gaae,
Men aldrig dog fra Troens Grund
Et Haars-Bredd vige nogen Stund!
- 5 Om vi i Tryghed slumre hen,
O, væk os snarlig op igjen!
Saa Herrens Folk, skjøndt Kjødet er Hø,
Dog aldrig skal paa Jord uddøe!
- 6 Vi uden Dig ei kjende kan
Vor Gud og søde Frelser-Mand,
Kun levende, som Christne veed,
Guds-Kundskab er i Kjærlighed!
- 7 | **A:13**1I Kors og Kummer, Trang og Nød,
I Fare, Fristelser og Død,
Til Trøster Du os given est,
Vor Tarv Du kjender ogsaa bedst!
- 8 Om derfor vi, med Korset paa,
Skal gjennem Verdens Torne gaae,
Vi vinde dog til Livsens Land,
For Du er med, vor Trøster-Mand!
- 9 O Hellig-Aand, o søde Gud,
Styrk os, at vi kan holde ud!

Opvarm os med Din Naades Glød,
Og gjør os trøstig' i vor Død!

|A:132

No. 44.

Mel. Jesu søde Ihukommelse.

- ¹ Oprundet er vor Pindse-Fest,
Gud Hellig-Aand, vær Du vor Gjæst,
Saa Bod vi faae for alle Savn,
Og juble høit i Jesu Navn!
- ² Med Søn og Fader vel bekjendt,
Til Christnes Trøst er Du udsendt,
Som Livets Lys og Ordets Tolk,
At saliggjøre Herrens Folk!
- ³ Du os gjenfødte i vor Daab,
Til Børne-Ret og Barne-Haab,
Og voxe skal ved Dig de Smaae,
Saa Herren de til Hoved' naae!
- ⁴ Du Melk os gav i Moder-Skjød,
Du mætter os med Livets Brød,
Og, som en Foster-Fader fiin,
Du skjænker os med Glædens Viin!
- ⁵ |A:133 Du tænder Lyset i Guds Ord,
Paa Christi Kirkes Alter-Bord,
Og for dets Klarhed faae vi Syn,
Kun naar Du rører os som Lyn!
- ⁶ Du lægger Ordet i vor Mund,
Som uden Dig er Bogstav kun,
Ved Dig kun løses Dødens Baand,
Thi evig Eet er Liv og Aand!
- ⁷ Du er Hans Røst, som raaber: kom
Til Fristed Mit for Død og Dom!
Du sammenknytter, som Guds Haand,
Hans Menighed med Hjerte-Baand!
- ⁸ Du river ned hver Mellem-Væg,
Som gjør splidagtig Lærd og Læg;

Du tugter Øie, Fod og Haand,
Til Enighed i Fredens Baand!

- 9 **|A:134** Du skaber i os den Forstand,
At Christus boer saa vidt om Land,
Som i Hans Navn der knæles ned,
Med Tro og Haab og Kjærlighed!
- 10 Kom, Fredens, Kjærlighedens Aand,
Kom kraftig, som Guds Høire-Haand!
Og gjør til Eet os fjern og nær,
Som have Liv og Sandhed kjær!
- 11 Med-Vidne i Guds Fader-Raad,
Du har begyndt den store Daad!
Fuldend Du den med Velbehag,
Med Kraft i os til Christi Dag!
- 12 Lad Daners Mark, som blomstred' bold,
Og bære Frugter mangefold,
Saa pindselig vor Fugle-Skov
Gjenlyde maa af Herrens Lov!

|A:135

No. 45.

Egen Melodie.

- 1 Den signede Dag med Fryd vi seer,
Af Havet til os opkomme;
Den lyse paa Himlen, meer og meer,
Os alle til Lyst og Fromme!
Det kjendes paa os, som Lysets Børn,
At Natten hun er nu omme!
- 2 Den signede Stund, den Midnats-Tid,
Vor Herre Han lod Sig føde,
Da klared' det op i Øster-Lid,
Til deiligste Morgen-Røde:
Da Lyset oprandt, som Jordens Bold
Skal lysne udi og gløde!
- 3 Om levende blev hvert Træ i Skov,
Og var saa hvert Blad en Tunge,

De kunde dog ei Guds Naades Lov
|A:136| Med værdelig Røst udsjunge;
Thi evig nu skinner Livets Lys
For Gamle og saa for Unge!

4 (Ja, havde end Maal hvert Straa i Vang,
Hver Urt udi Mark og Lunde,
Slet ikke for os den Takke-Sang
Opstemme tilgavns de kunde,
Som Dagen hør til, for Lys og Liv,
Mens tusinde Aar henrunde!)

5 Forgjæves det er, med liden Magt,
At ville mod Bjerg opspringe,
Men Ørnen er snild, han naaer sin Agt,
Naar Veiret ham bær' paa Vinge,
Og Lærken hun er en lille Fugl,
Kan lystig i Sky sig svinge!

6 Med Suus og med Bruus, den stride Aa
Nedfuser fra Klippe-Tinde,
Ei mæle saa lydt de Bække smaae,
|A:137| Dog risle de fort og rinde,
Saa frydelig snoe de sig fra Eng,
Op under de grønne Linde!

7 Saa takke vi Gud, vor Fader god,
Som Lærken i Morgen-Røde,
For Dagen, Han os oprinde lod,
For Livet, Han gav af Døde,
For Alt, hvad paa Mark, i Tidens Løb,
Der groed' til Sjæle-Føde!

8 Saa længe vi see den gyldne Soel,
Og Skoven er Daners Have,
Da plante vi Mai i Kirke-Stoel,
Og Blomster paa Fædres Grave,
Til glædelig Fest, med Liv og Lyst,
Til mindelig Pindse-Gave!

9 Da rinde vel og, som Bække smaae,
Fra Øine os Taarer milde,
Og Bække i Flok, de gjør en Aa,
|A:138| Den higer mod Lysets Kilde,
Den stiger i Løn, som Hjerte-Suk,
Alt aarle og dog end silde.

- ¹⁰ Som aldrig saa lang er nogen Dag,
At Aften er jo i Vente,
Saa haver det Lys og Solbjergs-Lag,
Som Gud udi Kirken tændte;
Men immer det dages dog paa Ny,
Hvor Hjerterne Morgen vente!
- ¹¹ Nu sagtelig skrid, Du Pindse-Dag,
Med Straaler i Krands om Tinde!
Hver Time, til Herrens Velbehag,
Som Bækken i Eng henrinde,
Saa frydelig sig den Sidste snoe
Op under de grønne Linde!
- ¹² Som Guld er den aarle Morgen-Stund,
Naar Dagen opstaaer af Døde,
Dog kysser os og, med Guld i Mund,
|A:139 Den liflige Aften-Røde,
Saa tindre end maa det matte Blik,
De blegnende Kinder gløde!
- ¹³ Saa reise vi til vort Fædre-Land,
Der ligger ei Dag i Dvale,
Der stander en Borg, saa prud og grand,
Med Gammen i gyldne Sale,
Saa frydelig der, til evig Tid,
Med Venner i Lys vi tale!

No. 46.

Mel. Klar op mit Hjerte, Sjæl og Sind.

- ¹ Klar op, du Sky paa Øien-Bryn,
Og skjul ei Solen for vort Syn!
Bestraal, o Soel, det Kæmpe-Værk,
Som vidner høit: Guds Haand er stærk,
Og Hans det gode Ord bestaaer,
Alt som en Dag, saa tusind' Aar!
- ² **|A:140** Vor Pindse-Fest vi holde nu,
Os rinde sødt, o Gud, ihu,
Hvad paa den Høitid, stor og skjøn,
Du virket har i Lys og Løn,
For Folk og Stammer, trindt paa Jord,
Som Du lod høre Livets Ord!

- 3 I Tungers glødende Gestalt,
Din Aand paa Herrens Venner faldt,
Saa hvad de hørte, hvad de saae,
Dem levende paa Tungen laae,
Og Læben blev Din Naades Tolk,
Med Lys og Liv, for alle Folk!
- 4 O, send os Gnister af den Glød,
Du første Pindse-Dag udgjød,
Og skjær os med Din Guddoms-Haand,
I Kjærlighed, for Tunge-Baand!
Læg os, med Aand, Dit Ord i Mund,
Til Herrens Priis af Hjertens Grund!
- 5 |A:141| Med Fynd da først vi prise kan
Din Godhed over Dane-Land,
Hvor *Jesu Christi* Kirke staaer,
Urokket, alt i tusind' Aar,
Og vidner høit, i grønne Lund,
Om Ordets faste Klippe-Grund!
- 6 Dog prise vil vi, som vi kan,
Den Stjerne over Dane-Land,
Som, paa en hellig Pindse-Fest,
Os gav *Ansgar* til Jule-Gjæst:
Den Israelit foruden Svig,
Hvis Fædreland var Himmerig!
- 7 Ja, fra den gamle Martyr-Old,
Til *Morten Luther*, from og bold,
Det glade Budskab Faa kun bar
Saa apostolisk, som *Ansgar*,
Det fik slet ingen bedre Tolk,
I tusind' Aar, blandt Hedning-Folk!
- 8 |A:142| Han troelig fulgte Herrens Raad,
Han strø'de Sæden ud med Graad,
Og trøsted' sig, paa Herrens Ord,
Naar Stormen over Heden foer,
Med Haabet, dog sin Neeg engang
At bære hjem med Fryde-Sang!
- 9 Ja, herligt var, o Gud, det Haab,
Du gav Din Tjener ved vor Daab:
At Kirken, som nu blandt os staaer,

Paa denne Dag alt tusind' Aar,
Ei rokkes skulde fra sit Sted,
Før Jord og Himmel følge med!

10 Opfyld det Haab, vor Fader god,
Som slog i Daners Hjerterod,
Og avlet har, alt manges Gang,
Paa Daners Tunge, Fryde-Sang!
Læg Amen til det gode Ord,
Som trøster end Dit Folk i Nord!

11 |A:143|Lad Pindse-Mai, af Bøge-Skov,
I Kirken plantes, Dig til Lov,
Og Daners Tunge, paa sin Viis,
Forkynde lydt din Godheds Priis,
Saalænge under Hytte-Tag
End helligholdes Pindse-Dag!

12 Forøg til Verdens Ende saa,
Paa Marken, lukt med Bølgen blaa,
Den Dane-Flok, som hist engang
Ansgar skal see med Fryde-Sang;
Ja, bind i Negen os med dem,
Han gladelig skal føre frem!

No. 47.

Mel. Jeg løfter høit op Øine mine.

1 |GSV1:651|GSV5:527|Klar op mit Hjerter, Sjæl og Sind,
Det er ei Suus af Hvirvel-Vind,
|A:144|Det Aanden er, som bruser nu,
|GSV1:652|Og skyder Herrens Folk ihu,
At Ja og Amen er det Ord,
Hvorned Han løfte-riig opfoer!

2 O Hellig-Aand, o sande Gud,
Som gaaer til Menigheden ud,
Fra Faderen og fra Guds Søn,
Du gjorde denne Fest saa skjøn,
At hele Verden vandt derved
Oplysning god til Salighed!

3 I Tungers luende Gestalt,
Du paa Apostel-Skaren faldt,

Strax *Jesus* dem paa Tungen laae,
De kunde tale og forstaae
Hvert Tunge-Maal, hvorhen de kom,
At brede ud Hans Herredom!

4 Almægtig' Lue, fald og ned,
Og tænd mig an i Kjærlighed!
|A:145 Med ydmyg Bøn og bittert Savn
Jeg gaaer til Dig i *Jesu* Navn:
O, tryk mig til Din Guddoms-Barm,
Og gjør mig ved Din Naade varm!

5 O Guddoms-Soel, lad i Din Glands
Mig vandre frem med Aandens Sands,
Saa det i Verden kjendes kan,
|GSV1:653 At Du har klaret min Forstand!
Ja, hvert mit Fjed og Fode-Trin,
Lad lyse af Dit Straale-Skin!

6 Om Fristelse mig kommer paa,
Naar jeg af Verden skal bortgaae,
Og Satan, den urene Aand,
Staaer trodsig ved min høire Haand,
O Hellig-Aand, med Trøst da kom,
Og hjælp mig af Din Helligdom!

7 Om jeg og mod min sidste Stund
Fortaler mig, o, lad min Mund
|A:146 Og Tunge da beskjemmes af
Den Tro og Naade, Du mig gav,
Den Tid, jeg døbttes i Dit Navn;
Tænk paa det Forbund, mig til Gavn!

8 Naar det er da i Dødens Nat,
O, hjælp min Sjæl, den faaer Dig fat,
Imedens den fra Verdens Land
Til Himmelen opfare kan,
Hvor i Guds Haand den Hvile faaer,
Indtil det store Gylden-Aar!

9 Da skal Høitiden ret angaae,
Naar Syn for Sagn derom vi faae,
At mesterlig, med Guddoms-Haand,
Du har forenet Støv og Aand!
Og evig sødt skal klinge da
Al Skabningens Halleluja!

No. 48.

Mel. Hvad kan os komme til for Nød.

¹ |GSV1:204 Gud Hellig-Aand, i Tro os lær,
Vor Frelser-Mand alene
Af Hjertet ret at have kjær,
Og Hannem saa at tjene,
At vi fra Dødens Grumhed maae,
Til *Jesu Christi* Ære, faae
Den frelse Han fortjente!

² Gjør, at den sunde Lærdoms Kraft
I Hjertet ret fornemmes!
Af Ordets Brød og søde Saft
Vor Salighed lad fremmes!
Ja, gjør os reent fra Synden død
Og nye igjen, til Himlen fød,
I Troen Frugt at bære!

³ |GSV1:205 Naar Liv og Aande vil forgaae,
I Dødens bittre Stunde,
|A:148 O, at vi da Din Virkning saa
I Hjertet føle kunde,
At vi vor Sjæl, med god Forstand,
Befale maae i Jesu Hand,
I evig Ro at gjemmes!

Daabs-Pagten.

No. 49.

¹ |GSV1:126 Vi troe, som vi ved Daaben svoer,
Paa Dig, Gud Fader, Almagts Kilde,
Hvis Hænder dannede vor Jord,
Og hvælv'd Himlen som Du vilde!
Alt som Dit Navn i Barne-Mund
Er Kjærlighed Din Guddoms Grund!

Du Livet heller gav end tog,
Derfor Du til Din Søn os drog!
Kun *Dragen*, som *vi har undsagt*,
Er Fjende af Algodheds Magt!

² |A:149 *Vi troe paa Dig, Eenbaarne Søn*
Af Faderen til Kongers Konning,
Undfanget af Hans Aand i Løn
Til Fødsel af en Jomfru-Dronning!
Marias Søn, vi troe forvist
Paa Dig, vor *Jesus* og vor *Christ!*
Korsfæstet, som Pilatus bød,
Du leed for os den bittre Død,
|GSV1:127 Opstandne, Himmelfarne! kom
Til Levendes og Dødes Dom!

³ *Vi troe paa Dig, o Hellig-Aand!*
Du helliger vor Almind-Kirke,
Vort Helgen-Samfunds Hjerte-Baand
Det er Din Guddoms-Konst at virke!
Hvor Du Dit Seigl paa Støv har sat,
Er Synd udsonet og forladt!
Hvor Dine Kirke-Klokker gaae,
Skal Kjød i Aandens Kraft opstaae!
Til evigt Liv, i Fred og Ro!
Ja, Amen, ja, det er vor Tro!

|A:150

Hjerte-Suk efter Alter-Gang.

No. 50.

Mel. Jesu søde Ihukommelse.

¹ |GSV4:65 O Jesu! søde Jesu, Dig
Skee Hjertens Tak evindeligt,
Som med Dit eget Kjød og Blod
Saa kjærlig mig bespise lod!

² Bryd ud, min Sjæl, med Tak og siig:
O, hvor er jeg nu bleven riig!

Min Jesus i mit Hjerte boer;
Det er et Himmerig paa Jord!

|A:151

Christendommen i en Hoved-Sum.

No. 51.

Mel. Synge vi af Hjertens Grund.

¹ |GSV1:123|GSV4:155 Frygt, mit Barn, den sande Gud!

Misbrug ei Hans Navn og Bud!

Hellighold vor Herres Dag!

Ær Forældre uden Nag!

Sky Utugt og Vold og Mord!

Stjæl ei! vær ei falsk i Ord!

Fly Begjærighed paa Jord!

² Jeg paa Dig, *Gud Fader*, troer,

Som Alt skabte med Dit Ord;

Og paa *Sønnen*, Gud og Mand,

Præst, Prophet og Konge sand;

Og paa *Aanden*, til min Trøst,

Som mig renser af al Brøst,

Reiser op til Livets Lyst!

³ Fader vor i Himmel-Havn!

Helligt være os Dit Navn!

|A:152|Lad os nær Dit Rige see!

Lad Din gode Villje skee!

Fød os Arme! vær ei vred!

Os i Fristelse ei led!

Fri os fra hvad Ondt Du veed!

⁴ Du, som os af Naade stor

Har gjenfødt med Vand og Ord:

Hjælp, vi bær vort Christen-Navn,

Dig til Ære, os til Gavn,

Holde troe vor Daabes Pagt,

Staae mod Fjenden ret paa Vagt,

Faae med Synd og Døden Magt!

5 |GSV1:124 Mæt min Sjæl, o Jesu sød,
Med Dit Legem, Livets Brød!
Vederkvæg mig, Frelser min,
Med Dit Blod i klare Viin!
Tag Dit Herberg saa i mig,
At for Evig jeg hos Dig
Være maa i Himmerig!

|A:153

Den christne Tro.

No. 52.

- 1 Jeg er saa underfuld en Magt,
Hvor ret jeg kom til Live,
At Pennen, selv med Aand i Pagt,
Ei klart det kan beskrive!
- 2 Usynlig er jeg, fremfor Alt,
Og dog saa nem at kjende,
Som om, i himmelhøi Gestalt,
Jeg saaes til Verdens Ende!
- 3 Vel fremmed, paa hver Plet af Jord,
Man fundet har min Stemme,
Dog overalt, hvor *Sandhed* boer,
Jeg har i Grunden hjemme!
- 4 Som den Eenbaarne, jeg af Muld
Kun Tidsel har og Nælde,
En Torne-Krands og Korsets Bul,
Hvortil jeg mig kan hælde!
- 5 |A:154 Men overalt, hvor gode Ord
Kan gode Steder finde,
Jeg skaber Mark, i Syd og Nord,
Hvor Mælk og Honning rinde!
- 6 Og naar jeg misted', hvad af Jord
Jeg syntes kun at have,

Da blev min Magt og Ære stor,
Ved mine Venners Grave!

- 7 Jeg Verden altid var forhadet,
Og bar kun Torne-Krone,
Men aldrig stod jeg dog forladt,
Og aldrig faldt min Throne!
- 8 Med Sølv og Guld min Kæmpe-Trop
Jeg frister ei og fæster,
Men siger blot: Guds Fred! stat op,
Og sid blandt Kongens Gjæster!
- 9 Det Ord i attenhundred' Aar
Befolket har mit Rige,
Skjøndt altid paa min Kirke-Gaard
Et Kors var Himmel-Stige!
- 10 |A:155| Min Gaade er et *Guddoms-Ord*,
Som skaber, hvad jeg nævner,
Som fylder Dale trindt paa Jord,
Og Klipperne udjævner!
- 11 Med *Det* indvier jeg min *Daab*,
Velsigner jeg mit *Bæger*,
Saa hist udspringer Livets Haab,
Og her det vederkvæger!
- 12 Med *Det* jeg skaber gode Kaar,
For mine Kæmper lave,
Saa de kan lee ad Bane-Saar,
Og springe over Grave!
- 13 Med *Det* jeg skaber Viin af Vand,
Og Paradiis af Ørke!
Med *Det* jeg skaber Lys om Land,
Mens Verden raaber: Mørke!
- 14 Mit Rige kaldes *Christenhed*,
Og Herren kjender Sine,
Skjøndt ingen Mand paa Jorden veed,
Hvormange der er *Mine*!
- 15 |A:156| Kun det er *klart*, *de* er det *ei*,
Som ei mig vil bekjende,
Og at jeg løi, ifald min Vei

Gik ei til Verdens Ende!

16 Men dog, saavist som *Sandhed* kun
Med *Ord* kan *Alt* beseire,
Er *Sandhed* *Ordet* i min Mund,
Og *Gud* i mine Leire!

17 Jeg trodsed' Dumhed, trodsed' Kløgt,
Og Verdens Aand i Vælde,
Og Verdens Lyst og Dødens Frygt,
Jeg trodser Aar og Ælde!

18 Jeg laae i Dvale mangel Gang,
Men blev ei Orme-Føde,
Og aldrig bølged' nogen Vang,
Hvis ikke Sæden døde!

19 Lad hvisle kun i Orme-Gaard,
At nu jeg er lagt øde,
Jeg kroner ligefuldt mit Aar
Med Frugtbarhed og Grøde!

20 |A:157|Ja, op jeg staaer, som Ax i Vang,
Som Mai i Bøge-Skove,
Og prægtig, under Fugle-Sang,
Som Gylden-Soel af Vove!

21 At Lyset er mit Klædebon,
At Korset er min Ære,
Og at mit Ord er Liv og Aand,
Det skal da Verden lære!

22 Det kjendes skal, naar som en Soel
Jeg straalere brat med Størke,
Adspredende, fra Pol til Pol,
Alt Hedenskabets Mørke;

23 Opvækkende de tørre Been
Til Liv af *Jakobs* Grave,
Fremlokkende af Stok og Steen
En deilig Blomster-Have;

24 Udstraalende den Herres Glands,
Som aabenbar kun døde,
For at med Livets Rosen-Krands
Jord-Klimpen *Ham* kan møde!

25 |A:158|Ja, naar *Han* kommer i det Blaa,
Da er mit Værk tilende,
Hvad Troende i Speilet saae,
Skal Salige erkjende!

26 Om Han end tøver, tro ham dog!
Han Ingen har bedraget,
Som, trods al Prat om Billed-Sprog,
Paa *Ordet* Ham har taget!

Stephanus, Martyr.

No. 53.

Mel. Som en Hjort med Tørst befangen.

1 |GSV2:272|Søde Jesu, Julens Fyrste,
Spiret op af Jesse Rod,
Vil man dog saa hastig tørste
Efter Dit og Dines Blod!
Vi igaar, blandt Engle-Lyd,
Sang Din Fødsel ind med Fryd,
|A:159|Skal vi hyle nu og græde
Og idag en Ligsang kvæde?

2 Efter Du stod op af Døde,
Stephan første Martyr blev,
Han frivillig vilde bløde,
Med sit Blod sin Tro beskrev!
Han var frisk og uforfærd
Til at føre Aandens Sværd,
Stand holdt af de Lærde Ingen,
Som med det han gik paa Klingen!

3 Falske Tungers Slange-Brodde
Hemmelig paa hannem stak,
|GSV2:273|Og med Løgn ham undertraadde,
Det blev al hans Gjernings Tak;
De beløi ham meer og meer,
Som saa tidt i Verden skeer,
Herrens Lov og Kirkens Ære
Skalke-Skjul maa ofte være!

4 Om end Engle-Lys og Ære
Skinner af hans Øie-Steen,
Ville de dog Tænder skjære,
Til at knuse ham hans Been!
|A:160 Han har Gud i Syn og Sind,
Dybt han seer i Himlen ind,
Raaber, mens de Øren stoppe:
Jesus staaer i Glands deroppe!

5 Dermed dømt han er tildøde,
Herrens Glands er dem en Gru,
Udaf Staden de ham støde,
Op til *Jesum* staaer hans Hu;
Paa hans Hoved regner Steen,
Gjør dog Hjertet ingen Meen,
Frit det sig til Jesum vender:
Tag min Sjæl i Dine Hænder!

6 Der han vil til Døden blegne,
Og har Munden fuld af Blod,
Beder han, Gud ei tilregne
Dennem deres Synde-Flod;
Dermed han i Jesu Tro
Sødt hensov i Fred og Ro;
Jesus os den Naade sende:
Saa vort Løb med Lyst at ende!

|A:161

Kammersvenden fra Morland.

No. 54.

1 Der sad en Svend i Blaamænds Land,
Saa tankefuld,
Der blinker i det vaade Sand
Det klare Guld!
O, mon den Svend da sukker saa,
Fordi han ei det Guld kan faae,
At eie og at raade?

2 O nei, o nei, til røden Guld
Hans Hu ei staaer,
Af det er mangen Kiste fuld
I Kongens Gaard,
I Kamret tæt og tykt de staae,
Og Svenden, som mon sukke saa,
Har Nøglen selv i Gjemme.

3 |A:162|Hvad mon saa dybt den Kammersvend
Da tænker paa?
Hvorfor mon Øiet stirrer hen
Mod Norden saa?
Hvad har han Lyst at drage til,
Udi den Ørk saa viid og vild,
Alt paa de øde Veie?

4 Hvad staaer der i den gamle Bog
For sære Ord?
De mæle om en Dronnings Tog
Saa høit i Nord,
De tale om saa viis en Drot,
De tale om saa stolt et Slot,
Et Tempel uden Mage.

5 Den Kirke bygde Salomon
Saa høi og prud,
Af Ceder-Træ fra Libanon,
Alt for sin Gud,
Og gyldne Blomster lued' der
I Lampers gyldne Aftenskjær
Hos gyldne Cherubimer.

6 |A:163|Det læste Alt den Kammersvend,
Gav Agt derpaa,
Og dybt han sukkede igjen:
Ak, er det saa,
O, er der slig en Guders Gud,
Da gik fra Ham vor Aande ud,
Og Han gik os af Minde.

7 Men ved det Tempel, i den Stad,
Der mindes Han,
Jeg aldrig bli'r i Sindet glad,
I dette Land,
Jeg vil, jeg skal, jeg maa derhen,
Jeg lære maa min Gud igjen

At kjende og tilbede.

- 8 For Dronningen nu stædes ind
Den gjæve Mand,
Og dybt bevæges hun i Sind,
Saa taler han.
Det svarer hun: far vel, far hen!
Tilbed den Gud, men kom igjen,
Hans Skik mig at forkynde! –
- 9 |A:164|Hvad skrider hist ad Veien hen
Saa sagtelig?
See, est Du der, Du Kammersvend!
Ja, det er Dig,
Du kjører jo slet ikke fast,
Hvordan? har det nu ingen Hast,
Og længes Du ei længer?
- 10 Dit Ansigt fra Jerusalem
I Syd er vendt,
Saa er da Du paa Farten hjem,
Og Reisen endt!
Blevst Du nu rolig, blevst Du glad?
Og lærte Du i Davids Stad
Den Guders Gud at kjende?
- 11 Er det endnu den samme Bog
Du læser paa?
Nei, det er ikke Morlands Sprog,
Kan jeg forstaae.
Du læser høit med Andagt stor,
Men det er ogsaa høie Ord,
Det er prophetisk Tale:
- 12 |A:165|“*Vor store Sot og Synde-Byld,
Vor Kval Han bar,
Han knusedes for vores Skyld
I Pine svar,
Og ved Hans Angest Fred vi fandt,
Og Lægedom for os udrandt
Alt af Hans dybe Vunder.*
- 13 *Til Slagter-Bænk de førte Ham,
Som spage Faar,
Han stille var, som tause Lam,
Naar Saxen gaaer,*

*Hans Slægt er sær at tale om,
Og bort fra Angest og fra Dom,
Fra Verden han optoges!”*

14 Hvem ganger hist den Vogn saa nær?

Nu taler han:

“Forstaaer Du, hvad Du læser der,
Du sorte Mand?” –

“Nei, det gaaer over min Forstand,
Men om Du vil og om Du kan,
Udlæg mig da den Tale!

15 |A:166| Du seer mig ud saa from og klog,

Som Du var den,
Der skrevet har den gamle Bog,
Sid op, min Ven!
Hvem mon Propheten tænkte paa?
Mon om sig selv han taler saa,
Hvad heller om en Anden?”

16 O, hvilken viis og hellig Mand!

O, hør engang,
Hvor liflig han udlægge kan
Hvert Sprog, hver Sang,
Om Lovens Sværd, og Dødens Braad,
Om Faderens forborgne Raad,
Om Herren til Hans Ære!

17 O, Blaamand, hvilket herligt Skin

Dit Øie har,
Ei rødme kan din sorte Kind,
Men glindser klar;
Paa favre Ting vist Syn Du fik,
For Aandens Øie vist opgik
En Soel i Østerlide.

18 |A:167| Hvad manges Konning og Prophet,

Med stor Attraa,
Har stundet efter, men ei seet,
Du nu vist saae,
Men, hvad i Ørken vild og tom
Endnu dit Øie leder om,
Hvo kan vel det udgrunde?

19 Alt som en tørstig Vandringsmand

Et Kildevæld

Udspeide vil i gule Sand,
I Dal, paa Fjeld,
Saa speider længselsfuld og Du,
Ak, sluktes ei din Tørst endnu
Af Livets søde Vande?

20 Hist springer ud saa klart et Væld
Af hviden Sand,
Den Blaamand raaber: "Held, o Held!
See, hist er Vand!
Stat stille, Hjul, og Du Guds Mand!
Mon Noget mig forbyde kan
At døbes i den Kilde?"

21 |A:168| O, mærk end paa den Vises Ord!
Han svarer brat:
"Hvis Du af ganske Hjerte troer,
Det er tilladt!" –
"O ja, jeg troer, at Jesus Christ
Er Guds, vor Faders, Søn forvist,
Og kom i Tidens Fylde!"

22 O see, der staae de, Haand i Haand,
De fromme To,
Paa Fader, Søn og Hellig-Aand
Har Begge Tro,
Den Blaamand druknes nu i Daab,
Og, igjennødt til saligt Haab,
En Christen han opstiger.

23 Hvi stirrer end Du Kammersvend
Paa Ørkens Sand?
Hvad leder Du nu om igjen?
Om den Guds Mand? –
Dog nei, det var en Engel vist,
Og jeg engang skal see ham hist
For Thronen i det Høie!

24 |A:169| Nu ruller fort det runde Hjul
Paa øde Vei,
Og Morlands Søn paa Sanden guul
Nu stirrer ei,
Han stirrer til den Himmel blaa,
Og længes efter Syn at faae
Paa Gud og paa sin Engel.

²⁵ Far vel, far vel, Du Kammersvend,
I Jesu Navn!
Din Engel møder Du igjen
I Himlens Havn,
Den Aand, som drog ham til Dig hen,
Og bort ham tog saa brat igjen,
Skal Eder vist forsamle.

²⁶ Han vil, o ja, Han har jo alt
Jer samlet hist,
Vi syttenhundred' Aar har talt
Paa Jorden vist,
Mens Du ved klaren Himmel-Soel
Din Engel saae paa Gylden-Stoel,
Blandt Frelserens Apostler!

|A:170

Kirken aabnes for Hedningerne.

No. 55.

Mel. Enhver, som troer og bliver døbt.

¹ |GSV1:75 Vær trøstig, Zion, Jesu Brud,
Nok har Du grædt og grundet,
O, gjør Dig rede, see her ud,
Dit Lys er nu oprundet,
Thi Herrens store Herlighed,
Din Jesus er nu kommen ned,
Nu har Du Naade fundet!

² Vanvittighedens Mulm og Mørk'
Er stort paa Jorderige,
Folk gaaer som i en taaget Ørk,
Veed lidt af Gud at sige!
Men Jesus, Verdens Lys og Soel,
Opstod, da Morgen-Hanen goel:
Nu maa al Mørkhed vige!

³ Han skal for dem, som nu i Slum
Og Sjæle-Blindhed vanke,

|A:171|GSV1:76 Ved Glædens Evangelium

Oplyse Sind og Tanke!

Saa Hedninger de skal attraae

I Skin af Herrens Lys at gaae,

Og salig Trøst indsanke.

4 Luk Øine op, giv nøie Agt,
Hvor Hedninger de komme
Til Herrens store Naade-Pagt,
At mødes med de Fromme:
Som Sønner og som Døttre de
Skal Adgang faae til Gud at see,
O dybe Herrens Domme!

5 Stem op, o Zion, og bryd ud
I Lov-Sang med det Samme,
Thi see Du skal en christen Brud
Af hedensk Herre-Stamme,
Der skal med Røgelse og Guld
For *Jesus* knæle dybt i Muld,
Og glad Hans Smaae opamme!

6 |A:172|O Jesu, Du som Manddom tog,
Hjælp os at see og kjende,
At Du os skrev i Livsens Bog;
Gid vi og vel anvende
Vort Guld og Gods, vor Fattigdom
Til Alt, hvad bedst Du synes om,
Indtil vor sidste Ende!

|GSV3:194

Stokmesteren i Philippi.

No. 56.

1 |VU9:106|Natten skrider, Dagen gryer,
Skyer hvidne, Stjerner blegne,
Bud om Morgen-Rødens Byrd
Brat med Straaler den betegne,
Helten med Guld-Hjelmen paa,
Som Sit Bud vil Selv udgaae:

Glædes alle Himmel-Egne!

2 Dagens Børn af Dellings Æt,
Sover I, hvor kan I sove!
|A:173 Drøm gjør dog ei Sjælen mæt,
Døden Intet har at vove;
Derfor vaagner Alle nu!
Vist for Graad, ja selv for Gru
Skal engang I Herren love!

3 I, som hidtil sov saa trygt,
Vækkes kun med Nød og Neppe,
|VU9:107 Mellem Blomster har I bygt,
Men paa Afgrunds Gyng-Tæppe!
|GSV3:195 Sært, at ei det brast i Nat,
Derfor, Venner, vaagner brat!
Nøler I, det lykkes neppe!

4 Uden Gru det gaaer ei an,
Kjød og Blod det ilde huer,
Uden Gru ei skues kan
Glimt af hvad de Tabte truer!
Aldrig kan dog Natte-Frist
Trøste over Kvalen hist:
Salig, hvo itide gruer!

5 **|A:174** Kommer, Venner, ham ihu,
Som gav *Paulus* Baand og Lænker,
Jordskjælv vækker ham i Gru,
Større end den Stolte tænker;
I sit Sværd han søger Trøst,
Sætter Spidsen mod sit Bryst,
Rov for Sjæle-Fjendens Rænker!

6 Dog, end lyder Naadens Røst,
Toner høit fra *Pauli* Tunge,
Som fandt under Lænker Trøst
I sin Frelzers Priis at sjunge;
Sværd og Kæmpe sank til Jord,
Mærk den Angergivnes Ord,
Mærk det, Olding med den Unge!

7 Sittrende, med Lys i Haand,
Ligger nu i Støv den Stolte,
Knæler for den Kæmpe-Aand,
Som er fri i Fjer og Bolte,

Stammer: “Ak! mon Raad Du veed
For min Sjæl til Salighed?”
Hører I, hvad Gruen voldte!

- 8 |A:175|VU9:108|GSV3:194 Dog, det er en salig Gru,
Hør Apostel-Tungen kvæde:
“Tro paa *Jesus*, tro kun Du,
Det gjør evig Fryd og Glæde!”
See, han troer og bliver døbt,
Med en Gysen har han kjøbt
Salighedens Fryd og Glæde!

Jesu Indtog i Norden.

No. 57.

Mel. Gud, Du skabte Jordens Kreds.

- 1 Glæd Dig, Zion, glæd Dig, Jord!
See, Din Konge til Dig kommer;
Glæd Dig, i Din Vinter, Nord!
Christus bringer evig Sommer.
Paa Hans Tog, borttag hver Steen!
Smyk Hans Vei med hellig Green!
Bred paa Stien Høitids-Klæder!
Der er Fryd, hvor Han fremtræder!
- 2 |A:176| Saligt, hvor Han drager ind,
Saligt er det Folk, det Rige,
Der skal Sorgen flye af Sind,
Der skal Synd og Død bortvige;
Der skal Kjærligheden boe,
Der skal Fredens Palme groe,
Der skal Haabet evig bygge
Under Cherub-Vingers Skygge!
- 3 Bøi Dig for Din Konge, Sjæl!
Verdens Konger, bøier Eder!
Stolte Magt og Høihed, knæl!
Thronen for Guds Søn bereder!
See, i Aanders store Land
Konge-Spiret fører Han:

Mørkets Magter for Ham vige –
Hans er Salighedens Rige.

- 4 Over de Gjenløstes Land
Han paa Naadens Stoel er Dommer:
Evig lovet være Han!
I Gud-Herrens Navn Han kommer.
|A:177 Sjung, hver Sjæl, med Tak og Bøn:
Hosianna, Davids Søn!
Sjung, mens alle Knæe sig bøie,
Hosianna i det Høie!

Morten Luther.

No. 58.

- 1 I Wittenberg i Sachsen-Land,
Der er en Grav tilskue,
Der hviler sig en from Guds Mand
Alt under Kirke-Bue;
Hvad her han hed, det veed Enhver,
Som har sin Gud og Bibel kjær,
Men hvad han hedder nu hos Gud,
Skal Engle for os sjunge ud,
Naar vi med ham forsamles!
- 2 **|A:178** Han lukked' op den Bibel-Bog,
Som var saa fast forseiglet;
Han saae, paa Herrens Syner klog,
Guds Herlighed i Speilet,
Han laante Biblen Folkets Maal,
Han trodsed' Band og Staal og Baal,
Og, hvad der streed mod Herrens Ord,
Det sank paa Baal, det sank i Jord,
Thi Herrens Ord har Kræfter!
- 3 Trods List og Vold, trods Band og Baal
Gik Ordet vidt om Lande,
Det talte Folkets Tunge-Maal
Alt op til Nørre-Strande,
Det lød ved Donaus Kilde-Væld,
Det høit gjenlød fra Dovre-Fjeld,

Ved Bloks-Bjerg og ved Hekla klang
Det liflig sødt i Kirke-Sang;
Da var det Lyst at leve!

- 4 Der han gik hjem, den fromme Mand,
Til Fader i det Høie,
Da sørged' Christne vidt om Land,
|A:179 Med Suk, med Graad i Øie,
Han fulgtes til sit Hvile-Sted
Af Læge og af Lærde med,
Ja, mangen Ridder gjæv og bold,
Med Taarer salvede sit Skjold!
Men Herrens Ord dem trøsted.

No. 59.

Mel. Som den gyldne Soel frembryder.

- 1 Som den gyldne Soel udbryder
Vældig af den sorte Sky,
Og sin Stjerne-Glands udskyder,
Indtil Mulm og Mørke flye:
Saa i helligt Morgen-Gry,
Gjennem Pavedømmets Sky,
Ordet brød med Lys og Ære:
Herrens Navn velsignet være!
- 2 Lover Gud, I Christne fromme,
Gjæster ved Hans Naade-Bord!
Lad i Sang os ihukomme
|A:180 Herrens Gjerninger paa Jord!
Himmel-Brødets klare Guld
Var som sjunket under Muld,
Men, trods Keiser, Band og Pave,
Herren lod sit Guld opgrave!
- 3 Herrens Bog var lagt paa Hylden!
Løgn og Tant i Kirken lød!
For en Krone, for en Gylden
Himmerig tilfals man bød.
Lovens Bud og Korsets Ord
Var som gravet ned i Jord,
At de skulde ei fordømme
Pave-Løgn og Munke-Drømme.

4 Støv ei svækker Herrens Domme,
Liv og Kraft er Sandheds Ord;
Lover Gud, I Christne fromme!
Lover Gud, I Engle-Chor!
Lyset kom og Mørket veeg,
Paven sank og Ordet steeg;
Læs af Løgn, som Bjerg at skue,
Vælted' Sandheds Myre-Tue!

5 |A:181| Herrens Raad ei Støv udgrunder,
Aldrig Verden dem forstaaer;
I Hans Haand gjør Smaating Under,
Fattig Munk gjør Jubel-Aar,
Morten Luther med Guds Ord
Tændte Lys igjen paa Jord,
Og hans Navn skal gaae med Solen,
Thi han reiste Naadestolen!

6 Lover Gud, I Folk, og sjunger;
Guds Apostler vidt paa Jord
Nu igjen med vore Tunger
Tale klart Guds rene Ord!
Lover, takker, priser Gud,
Som os drog af Mørket ud!
Beder Gud os vel bevare
Ved sin Aand fra Mørkets Snare!

7 Tak, vor Fader i det Høie!
Tak i Jesu Christi Navn!
Naade for Dit Guddoms-Øie
Fandt vor ringe Fødestavn;
|A:182| Til os over Bølgen blaa
Kraftig lod Du Ordet gaae,
Reent og klart Du i vor Kirke
Bød det lyde, bød det virke!

8 Aldrig, Gud, Du det forandre!
Lad i fromme Fædres Fjed
Os i Lyset troelig vandre,
Lyses hjem til Dig i Fred!
Syndet har vi, Fader kjær,
Var kun Straf, ei Naade værd!
Men, for Jesu Skyld, tilgiv,
Dagen hælder, hos os bliv!
Hjertet brænde, Kinden gløde
I en hellig Aftenrøde!

Kirkens Klage-Maal.

No. 60.

(See den 55de Dav. Ps.)

¹ |VU9:100|GSV1:56 O, havde jeg Vinger og var jeg en Fugl,
Da flyve jeg vilde og bygge i Skjul,
I Løn og Ly,
Ja, bygge min Rede
Paa vildene Hede,
Langt borte fra Bulder og Gny!

² For længe jeg bygged', hvor Taarnene staae,
Hvor Murene Kreds om Paladserne slaae,
I stor Uro,
Hvor Fjenderne fnyse,
Hvor Hjerterne fryse,
Hvor pralende Blomster kun groe.

³ O, vee mig, for Venskab og Troskab jeg fandt!
Med Taarer for Perler mit Time-Glas randt,
|A:184|Til Haar blev graat!
|GSV1:57|Mig svege de Svorne,
Mig svege de Baarne,
Og Vennerne byde mig Spot!

⁴ Du Kongernes Konge, som boer over Sky,
Gjør nu efter Næde ei længer Du Ny
Med Skaber-Magt? –
|VU9:101|Er Tant det med Trøsten,
Med Glæden om Høsten,
Hvor Sæden med Graad er nedlagt? –

⁵ Saa sukker i Støvet den fremmede Gjest,
Som haver paa Jorden for glædelig Fest
Nu Fastedag,
Har bygt over Bjerge
For Kæmper og Dværge,

Har selv over Hoved ei Tag.

6 Fra Himmelen høit kom den Engel herved,
Paa Læben han bærer den evige Fred,
|A:185I Livets Ord;
Men Faa det kun fatte,
Og Færre det skatte;
Thi Død er nu Trøsten paa Jord!

7 Ja, hører det Himle og væmmes derved!
Den Høiestes Afkom nu søger sin Fred
I Tomheds Skjød;
Dem laaner kun Styrke
Det yderste Mørke,
Dem trøster den evige Død!

8 Dog Engel med Ordet om Faderens *Ja!*
O, gjør dig ei Vinger at flyve herfra!
Opløft Din Røst!
|GSV1:58End Gnisterne ulme,
End Hjerterne svulme,
End savnes den evige Trøst!

9 Lad straale, lad sjunge det hellige Sværd!
Lad mægtig det lyne mod Døden især,
|A:186Som Livets Ord!
Med Lovsang i Munden
Sig maier da Lunden,
Og Klipper end smelte i Nord!

10 **|VU9:102**Ja, høit det skal lyde, som hviskes i Løn:
Hvorhen skal vi gaae fra Guds eenbaarne Søn,
Gjenløser bold?
Kun Ham blev det givet
At skjænke os Livet,
Vor Jesus, vor Soel og vort Skjold!

Kirkens Trøst.

No. 61.

1 Stille, stille, Zions Døttre smaae!

Græder ei saa stride, bittre Taarer!
Vrider dog Smaa-Hænderne ei saa!
Ligner dog ei Verdens arme Daarer!
|A:187Mindes dog, til Trøst i bange Kaar:
Lægedom har Gud for alle Saar!

2 Ligger end hun bleg paa Sotte-Sengen,
Eders Moder, under hvide Haar,
Voxer end der ei paa Blomster-Engen
Nogen urt mod hendes Bane-Saar,
Hjertet tør I dog for Ham udøse,
Som er Fader for de Moderløse!

3 Derfor, jamrer Eder ikke saa!
Dæmper, dæmper dog de høie Klager!
I en Fader har at stole paa,
Som gjør kun, gjør Alt, hvad Ham behager!
Skulde nu da for Hans egne Smaae
Ei den bedste Faders Hjerte slaae!

4 Eders Moder prøved' mange Læger,
Alt sit Gods hun har paa dem tilsat,
Drak kun Soet af hvert et Sundheds-Bæger,
Er af Kunsten uden Haab forladt;
|A:188Men hos Ham, til Hvem hun blev opgivet,
Er ei Død, men Kilderne til Livet!

5 O, I Kjære, I jo godt dog veed,
Hvad os trøste skal i al vor Kummer!
Skjøndt i Dødens matte, kolde Sved
Øiet brister, Tungen slet forstummer,
Hvisker Hjertet dog: *var Jesus her,*
Ei hun døde, som blev Herren kjær!

6 Men, hvorfor er *Jesus* her da ikke!
Er Hans Løfte da nu meer ei sandt,
At hvor Bud i Bøn Ham *Hjerter* skikke,
Der han brat vil være midt iblandt,
Eller kan paa Marken meer ei *Tvende*
Enes om, til Herren Bud at sende!

7 Jo, *Han kommer*, hist som Morgen-Gry
Rødmer, lysner det saa bildt i Norden,
Brat vi see Ham, i en Rosen-Sky,
Dalende hensvæve over Jorden;
|A:189Hvo Ham møder paa Hans Naades Vei,

Liv og Lægedom forfeiler ei!

8 Sid da op, Du alderstegne Kvinde!
Brug til Krykker Dine Døttre smaae!
Kan et Skridt Du kun fra Sengen vinde,
Brat skal Herren Dig for Øine staae;
Rører Du blot Sømmen af Hans Klæde,
Karsk igjen Du reiser Dig med Glæde!

9 Derfor, smiler, Zions Døttre smaae,
Smiler sødt igjennem Taare-Duggen!
Snart I skal med Glæde Harpen slaae,
Zions Sang skal klinge over Vuggen,
Tone skal det under klaren Sky:
Guddoms-Barnet er os født paa Ny!

|A:190

Kirke-Ordet.

No. 62.

Mel. Vor Gud, han er saa fast en Borg.

1 *Guds Kirke* er saa fast en Borg,
Den staaer paa Zions Bjerger,
Kast kun paa Gud, min Sjæl, al Sorg,
Han vil med Kraft *den* væрге!
Som fordum, saa og nu,
Han kommer grandt ihu,
Den trænger til Hans Vagt,
Omringet og belagt
Af Mørkets Helved-Skare!

2 Vor egen Kraft, vort Heltemod,
Det er ei værdt at nævne,
Men derfor Han en Kæmpe god
Os gav med Almagts-Evne;
Med Verden ei forgaaer
Hans Priis, Hans Jubel-Aar!
Det i al Evighed

|A:191 Skal tone: Jesus streed,

Og Seier har Han vundet!

3 Ja, mylred' Djævla end paa Jord,
Og stormed' Kirkens Volde,
Vi stole dog paa Jesu Ord,
Han Marken skal beholde.
Lad fnyse Verdens Aand!
Al Magt er i Guds Haand,
Lad rase Mørkets Hær!
Lad blinke Blus og Sværd!
Guds Ord skal aldrig svigte.

4 Nei, *Ordet* skal de lade staae,
Og Utak dertil have;
Det skal til Verdens Ende gaae
Paa sine Fjenders Grave.
Med List, med Vold og Mord,
Vort Gods, vort Liv paa Jord
Os Verden røve kan;
I Christnes Fædre-Land
Vi *Kronen* dog beholde!

5 |A:192 *Guds Ord*, det er vort Arve-Gods,
Det skal vor Afkoms være;
Det være skal i Grav vor Roes,
Vi holdt det høit i Ære;
Det er vor Hjælp i Nød,
Vor Trøst i Liv og Død;
O Gud, ihvor det gaaer,
Lad dog, mens Verden staaer,
Det i vor Æt nedarves!

|A:193

Tillæg.

Morgen-Suk.

No. 63.

¹ Nat, Søvn og Slum og Seng far vel,

Det dages flux i Øster!
Til Bøn, til Bøn, min kjære Sjæl,
Suk til den Gud, Dig trøster!

2 O Lysets Fader, Livets Soel,
Med Søn og Aand tillige,
See fra Din høie Himmel-Stoel
Ned til vort Jorde-Rige!

3 Lad Lyset i Din Kirke boe!
Lad Ordets Lys og Støtte
Ledsage os i Christi Tro,
Til vi til Himlen flytte!

4 |A:194 Oplys Du Kongens Hjert' og Sind,
Hans Sværd som Lynild blive,
Gjør hver hans Fjende synlig blind,
En stadig Fred os give!

5 Lys og, o Jesu, for min Fod,
At jeg skal ikke falde,
Men at jeg varer Kjød og Blod
For Syndens Sukker-Galde!

6 Lad Dine Engle mig ved Haand
Igjennem Verden lede,
Og udi Sygdoms haarde Baand
Mig Lægedom berede!

7 Gid jeg saaledes leve maa
I hver en Tid og Lykke,
Jeg kan ved Livets Aften faae
Det lyse Hoved-Smykke!

|A:195

Aften-Suk.

No. 64.

1 Dagen nu sin Afsked tager,
Natten ham af Landet jager;
Jeg vil knæle, Jesu sød,
Og mit Suk op til Dig sende,

At Du til mig vilde vende
Fred og Sundhed, Liv og Brød!

² Giv Din Kirke Ro og Glæde!
Lad i Kongens Sal og Sæde
Ingen Modgangs Skygge gaae!
Lad ethvert bedrøvet Hjerte,
Og hver Christen i sin Smerte
Lys og Lindring fra Dig faae!

³ Lad mig og, o Jesu, hvile,
Fri fra Synds og Dødens Pile,
Tag mig i Din' Arme fat,
|A:196Saa vil jeg i Morgen sjunge
Denne Lov-Sang med min Tunge:
“Jesus var min Soel i Nat!”

Bøn før Maaltidet.

No. 65.

¹ Vor Disk og Dug er alt bered,
O Gud, for Din Barmhjertighed
Velsigne disse Gaver saa,
At vi kan Legems-Styrke faae!
Gud mætte Hver, som hungrig er,
Og Suk for Brød til Himlen bær'!
Giv Fred og Frugtbarhed om Land!
Velsigne Jorden, Luft og Vand!
Bevar vor Christen-Øvrighed!
Giv os vor Næring af vor Sved!
Bespiis vor Sjæl med Livsens Brød,
Som *Jesus* tjente med sin Død!

|A:197

Bøn efter Maaltidet.

No. 66.

¹ Hav Tak, o Gud, vor Skaber-Mand,
For Næring udaf Land og Vand!
Hav Tak, o Jesu, for Din Død!
Hav Tak, Du rette Livsens Brød!
Tak Hellig-Aand, oplys vort Sind,
Og Gud til vore Hjerter bind!
Gud, tænk Du paa os arme Smaae,
Som i Dit Forsyns Øie staae!
Du veedst, hvordan vor Lykk' og Brød
Skal skjæres for os til vor Død,
Giv Lykke, Helbred, Liv og Gavn,
Og Salighed i *Jesu* Navn!

|GSV3:196

De Levendes Land.

No. 67.

Mel. Far, Verden, far vel!

¹ |VU9:96 *O, deilige Land,*
Hvor Jord har ei Torne, og Tid har ei Tand,
|A:198 Hvor Blomsten ei blegner, ei lægges paa Skaar,
Hvor Høsten omfavner den smilende Vaar,
Hvor Aften og Morgen, med Middagens Glands,
Gaae altid i Dands!

² *Livsallige Land,*
Hvor Glasset ei rinder med Graad eller Grand,
Hvor Rosen ei falmer, og Fuglen ei dør,
Hvor Lykken er klar, men ei skinnende skjør,
Hvor dyrt ikke kjøbes til Krone paa Baar'
De snehvide Haar!

³ *Forjættede Land!*
Du hilses i Morgenens speilklare Strand,
Naar Børnene skimte din Lignelse skjøn,
Og drømme, du findes hvor Skoven er grøn,

Hvor Barnet kan dele med Blomst og med Siv
Sin Lyst og sit Liv!

4 |GSV3:197 *O, flygtige Drøm,*
Om Evigheds-Øen i Tidernes Strøm,
|A:199 Om Glædens Guld-Tempel i Taarernes Dal,
|VU9:97 Om Halvgude-Livet i Dødninge-Sal,
Med dig fra de Fleste henfarer paa Stand
De Levendes Land!

5 *Skalkagtige Drøm!*
Du skinnende Boble paa Tidernes Strøm,
Forgjæves dig Skjalden med Mund og med Pen,
Af glimrende Skygger vil skabe igjen;
Naar Skyggen er ligest, da hulke de Smaa,
Som stirre derpaa!

6 *Fortryllende Drøm,*
Om Evigheds-Perlen i Tidernes Strøm,
Du gjækker de Arme, der søge omsonst,
Hvad Hjertet begjærer, at skabe med Konst,
Saa varigst de kalde, hvad sikkert forgaaer
Som Timer og Aar!

7 *O, Kjærligheds Aand!*
Lad barnlig mig kysse din straalende Haand,
|A:200 Som rækker fra Himlen til Jorderigs Muld,
Og rører vort Øie, med Fingre som Guld,
Saa blaalig sig hæver, bag buldrende Strand,
Det deilige Land!

8 *O, himmelske Navn,*
Som aabner for vores din hellige Favn,
Saa Aanden, usmittet, kan røre ved Støv,
Saa grønnes kan atter det visnede Løv,
For dig vil jeg knæle saa dybt i mit Leer,
At Gud mig kun seer.

9 |GSV3:198 *O, Klippe-Elv god,*
Som raader paa Helsot vidunderlig Bod,
Saa Dødningen dukker, og stiger paa Stand,
Gjænfødt til at boe i de Levendes Land;
Hver Tanke mig fødes, et aandeligt Liig,
Jeg døbe i Dig!

10 |VU9:98 *O, Vidunder-Tro,*

Som slaaer over Dybet den hvælvede Bro,
|A:201Der Iisgangen trodser i buldrende Strand,
Fra Dødninge-Hjem til de Levendes Land;
Bo lavere hos mig, du høibaarne Gjæst,
Det huger dig bedst!

11 *Letvingede Haab,*
Gudbroder, gjenfødt i den hellige Daab!
For Reiserne mange til Landet bag Hav,
For Tidender gode, for Ring og for Stav,
Lad saa mig dig takke, at Glæde jeg seer,
Naar Haab er ei meer!

12 *O, Kjærlighed Selv,*
Du rolige Kilde for Kræfternes Elv!
Han kalder Dig Fader, som løser vort Baand,
Al Livs-Kraft i Sjælen er Vift af din Aand,
Dit Rige er der, hvor kun Død finder Trods:
Det komme til os!

13 *Vor Fader saa huld!*
Du gjerne vil throne i Templet af Muld,
|A:202Som Aanden opbygger i Midlerens Navn,
Med rygende Alter i Menneske-Favn,
Med Himmellys-Bolig af Gnisten i Løn,
Til Dig og Din Søn!

14 **|GSV3:199***O, Christelighed!*
Du skjænker vort Hjerte hvad Verden ei veed;
Hvad svagt vi kun skimte, mens Øiet er blaat,
Det lever dog i os, det føle vi godt;
Mit Land, siger Livet, er Himmel og Jord,
Hvor Kjærlighed boer!

15 *Livsallige Drot,*
Som græder for Hadet, og smiler ad Spot!
O, vær Du vort Hoved, o, vær Du os Alt,
|VU9:99Da vorde vi Kæmper i Dværge-Gestalt,
Da Guddommen lever, og bygger og boer
I Hytter af Jord!

16 *O, herlige Lodd,*
At leve, hvor Døden har mistet sin Brodd,
|A:203Hvor Alt, hvad der blegned', skal blomstre paa Ny,
Hvor Alt, hvad der segned', skal løftes i Sky,
Hvor Klimpen af Jorden: de Levendes Lyst,

Hjerte-Suk.

No. 68.

¹ |**GSV3:80** Søde Gud, din Engle-Skare,
Fader og os Smaae bevare!
Ja, forlad os, Fader milde,
Hvad vi gjorde, som var ilde!
Hjælp os saa vi vorde fromme,
Saa vi i din Himmel komme,
Smile sødt i Engle-Favn:
Hør Du os i Jesu Navn!

|**A:204** |**A:205**

Rettelser.

Pag.	34.	Lin.	10.	fremmedt; læs: fremmed;
—	84.	—	1.	ved læs: med
—	I 57.	—	12.	Al læs: Alt

Nogle Punktummer og Commaer ere hist og her glemte, men, da det ikke paa noget Sted har skadet Meningen, ere de heller ikke her anførte.